ఓం

అచలర్షి నిజగురు వేనమః

ద్వయదోషరహిత పరమతత్వము, వేదవేదాంత సారతీతము, సకలసు
జన మనోరంజిత విలాసము, జననమరణ ప్రవాహమును సులభోపాయముగ
దాటించదగిన అగమనిగమోప నిషత్సాగర మదితార్థంబైన యీ

శుద్ధనిర్గుణ పరతత్వ బోధామృత

కందార్థ ద్వయము

ద్వయదోష రహిత

అచలతత్వ కందములు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో చేరిన మెదకుజిల్లా గజ్వెల్లి తాలూకలో రామ
సాగరమను గ్రామంబున విశ్వకర్మ వంశ సనాతన గోత్రోద్భవుండైన

నిజానంద పోలోజు వీరయావారి రాజయోగిగారిచే

రచియింపబడి

సకల నిగమాగమాంతర్రహస్యసార విదులగు

అచలఋషి శ్రీ దయానంద

పొన్నాల రాజయోగిగారిచే

సవరింపబడి

యేతత్పర సాంప్రదాయకులగు భక్తమండలివారి

ప్రేరేపణచే

రెండవకూర్పు ౧౦౦౦ ప్రతులు

సికింద్రాబాద్

శ్రీ దత్త ముద్రాక్షరశాలయందు, ముద్రింపబడియె.

 1958 వెల: 1-4-0

చల పరిపూర్ణబోధ సిద్ధాంతగురుపీఠ

సాంప్రదాయక గ్రంథముల వివరము.

శ్రీశివరామదీక్షితీయము. చలాచల వాక్యములు సదృష్టాంతములు.	మొదటి భాగము	2—8—0
శ్రీశివరామదీక్షితీయము ద్వాదశీ భావము.	రెండవ భాగము	2—8—0
బృహద్వాశిష్టము షోడశిభావము స్వప్న దృష్టాంతములు.	మూడవ భాగము	4—0—0
బృహద్వాశిష్టము అచలబోధ ద్రాష్టాంతములు.	నాల్గవ భాగము	3—0—0
అచలపరిపూర్ణ రాజయోగీయము నిజపరిబోధ విధానము.		8—0—0
రాజయోగీయ పరిపూర్ణ రాజయోగములు.		3—0—0
పరిబోధ చూడామణియను శక్తిద్వయ నిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణ తత్వ కందార్థదర్వులు, కందపద్యములు.		5—0—0
పరిపూర్ణబోధ సిద్ధాంత శిరోమణి.		4—0—0
పరతత్వసుధాబ్ధి చంద్రోదయమను అచలబోధ శిఖామణి పూర్వోత్తర భాగములు.		3—0—0
సత్యవేదాంత సిద్ధాంత సారసంగ్రహం బసవశతకం.		1—8—0
వేంకటేశ్వరావధూత వాక్యత్రియము పరిపూర్ణబోధామృతమను మహాఅద్వైత సిద్ధాంత పరతత్వ కందార్థములు.		3—0—0
సద్గురుభక్త శతకము సాంఖ్యతత్వములు		1—4—0
శుద్ధనిర్గుణ పరతత్వ బోధామృత కందార్థ దర్వులు కందపద్యములు.		1—4—0
సుజ్ఞానదీపమను గురుగీత తాత్పర్య సహితము.		1—8—0
భూమానంద వాక్యత్రియము.		1—8—0
భద్రాద్రిరామశతకము విశేషార్థ సహితము.		1—8—0
భక్తజనముక్తావళి అను సద్గురు సంకీర్తనలు.		1—0—0
శ్రీశివరామదీక్షిత గురుపీఠ అనుష్టానవిధి.		1—4—0
పరిపూర్ణసిద్ధాంత ప్రకాశిక.		0—8—0
శ్రీశివరామదీక్షిత గురుపీఠ రాజయోగాశ్రమ నియమావళి.		0—8—0
సద్గురు బోధామృతము.		1—0—0
అభినవ దీక్షతీయము.		3—0—0

ఈ గ్రంథములు వలయువారు:—

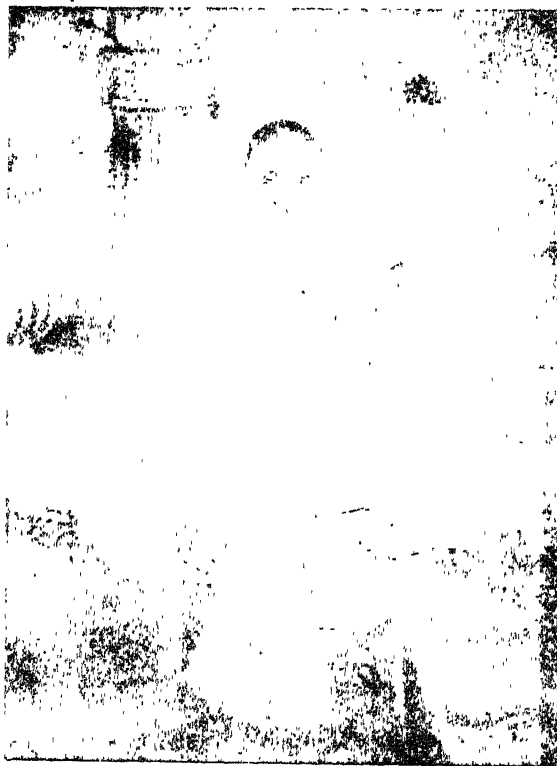
పొన్నాల రాజయోగి అచల గురుపీఠము

నెం॥ 2362, కంజరిగూడెం, రాజయోగాశ్రమము, సికింద్రాబాదు. అని వ్రాయవలయును.

[illegible]

శివరామ ప్రశస్తి [illegible]

[illegible]

[illegible]

పోలోజు విజయాచారి రాజయోగి

శ్రీ సద్గురుభ్యోనమః

అవతారిక

సజ్జనులారా !

పరిపూర్ణ అచలబోధ ప్రతిష్ఠాపనాచార్యులగు శ్రీమద్రామడుగు శివరామదీక్షితులవారు జననమరణ భ్రాంతిసులభముగా దొలగుటకొరకై సాందీపవాక్యములును, దీక్షితీయమును, బృహ ద్వాశిష్ఠమును యీమూడు పీఠ గ్రంధములుగ రచియించిరి.

శ్రీమద్భాగవత కృష్ణయ్యగారు యీ పీఠ గ్రంధములయొక్క భావార్థమును ముముక్షువులకు సులభముగా దెలియునటుల శక్తిద్వయ నిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్వ గ్రంధార్థదర్పులు కందపద్యములను రచియించిరి.

ఈ గురుపీఠ గ్రంధములయొక్క అభిప్రాయమును భక్తజనులకు హృద్గోచరమగునటుల మహాఅద్వైత సిద్ధాంత పరమతత్వకందార్థములు సద్గురు భక్తశతకము సాంఖ్యతత్వము శ్రీసచ్చిదానంద వెంకటేశ్వరవధూతస్వాములవారు రచియించిరి.

సకల మతములవారలు మోక్షభ్రాంతిని వదలి సంశయరహితులై పరిపూర్ణబోధవడసి కృతార్థులగుటకొరకు శ్రీఘనానందమందిప్పల హనుమంత రాపయోగిగారు ఘనానంద వాక్యత్రియమను సందేహ నివర్తోపన్యాసము పరతత్వప్రకాశిక కందార్థములు భ్రాంతిరహిత తత్వములు రచియించిరి.

ఇట్టి గ్రంథములలో పునరావృత్తి భ్రమరహిత పరచదగిన అచలబోధ భ్రాంతిరహిత సాంప్రదాయక నిజగురుస్వాములకు చతుర్విధ శుశ్రూషలుచేసి సంపూర్ణముగ అచలబోధ నుపదేశముబొంది తిరిగి వకరికి పునరావృత్తి భ్రాంతిపుట్టకుండ వుపదేశముజేయుటమునకు అధికారము చాలనిదె తమతమ వూహాపోహలచేత కందార్థముల అర్థమును గహించి తమ కపటనాటక ప్రసంగమునకు తగినన్ని శ్లోకములు, పద్యములు పాటలుచేసి మేమే భ్రాంతిరహిత నిజగురు సాంప్రదాయకులమని తినరాని పదార్థములుదినుచు చేయరానిపనులు చేయుచు సంశయ రహితులమని అనేకులనునమ్మించి తాచెడ్డదేగాక తన నాశ్రయించినవారలను జెరుపుచు విద్వాంసులమని జ్ఞానులమని యింటింట బొగడుకొనుచున్నారు. వారట్లుచెడకుండ ముముక్షువులకు సులభోపాయముగ బోధపడుటకై నతిచులకన పదములతో గురువాజ్ఞప్రకారము నాచే రచియింపబడిన శుద్ధనిర్గుణ పరతత్వ బోధామృత కందార్థదర్పులు ద్వయాత్మదోషరహిత అచలతత్వ కందములు, అచల పరిపూర్ణ నిజగురుస్వాములచే వినికని భక్తితో శ్రవణము జేస్తుయుండిన జననమరణ భ్రాంతిరహితులై మోదమున పొద్దుగడుపుచు కృతార్థులగుదురు యిందుకు సందేహములేదు.

ఇట్లు

గ్రంథకర్త

శ్రీశివరాదీక్షిత గురుపీఠ అనుష్ఠానవిధి

గురుపరంపరధ్యానం

ఓంనమో బ్రహ్మాదిభ్యో బ్రహ్మవిద్యా సాంప్రదాయ కర్తృభ్యో వంశఋషిభ్యో మహద్భ్యో నమోగురుభ్యః సర్వోపప్లవ రహిత ప్రజ్ఞానఘన ప్రత్యగర్థో బ్రహ్మైవాహమస్మి అహంపదార్థరహితః.

శ్లో॥ శ్రీ బ్రహ్మవిద్యా గురువిష్ణుసూర్యం । శ్రీయజ్ఞవల్క్యం జనకంశుకంచ
సాందీపమీశం కృష్ణంచఅర్జునం । వందేగురున్మే గురుపాదుకాంతం॥

శ్లో॥ శ్రీధరస్వామినంనిత్యం । బోధకారణమవ్యయం
భావతీతమహంవందే । సుఖజ్ఞానైకనిర్మలం॥

శ్లో॥ వందారుజనమందారం । వందేహంతన్నిరంతరం
రామద్గువంశజంశుద్ధం । శివరామాఖ్యదీక్షితం॥

శ్లో॥ కామాదిరిపుహంతారం । కరుణ్యామృతసాగరం
కంబాలార్యప్పరావాఖి । దానవందేద్వమద్గురుం॥

శ్లో॥ శ్రీమత్పరశురామాన్వ । యాబ్ధిచంద్రమనోరమం
నిత్యానందమహంవందే । సీతారామగురుంపరం॥

శ్లో॥ శ్రీమత్కారుణికంమహాగుణనిధిం । పూర్ణప్రభాభాసురం
నిర్ద్వంద్వంనిరపేక్షకామమమలం । నిస్సంగమాప్తంవిభుం
నిత్యానందమయంనిరీహమచలం । నిష్కర్మకర్మాధికః
శ్రీకృష్ణాఖ్యగురుంభజేహమనిశం । శ్రీచిత్తసంతోషణం

శ్లో॥ నిత్యంసాంద్రకృపారసంవిదితభా । వాభావమత్యున్నతం
ద్వంద్వాతీతమమత్పరంపరమక । ల్యాణాత్మతిత్వంవిదుం
బ్రహ్మానందమయంసుబోధనిలయం । స్వానందభావంసదా
శ్రీమద్భాగవతాన్వయాబ్ధివిలసత్ । శ్రీకృష్ణచంద్రంభజే॥

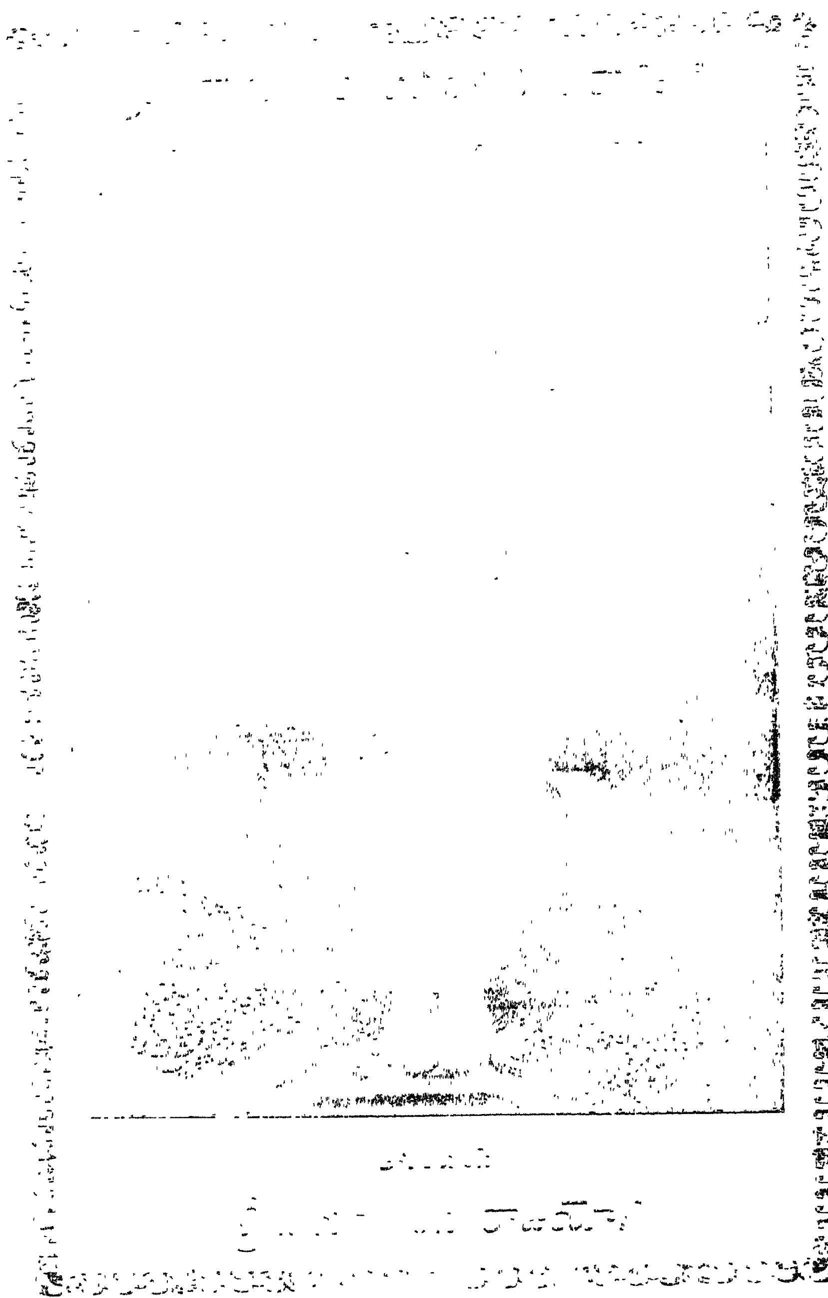
శ్లో॥ శ్రీవత్సగోత్రకలశాంబుధి పూర్ణచంద్రం । శ్రీకృష్ణపాద కమలామ్బుజ ।
పానభృంగం । శ్రీఫీలుఖానవంశాంబుధి దేవజాతం । శ్రీలక్ష్మణార్యమనసా ।
స్వగురుంభజామి॥

శ్లో॥ అచలపరిపూర్ణ కేవలాత్మసన్స్వరూపకం । ఫీలుఖానలక్ష్మణః ప్రభు దేవేంద్రవరాదిణం ।
బృహద్వశిష్ఠసద్విచారసాధుమార్గవర్తినం । సచ్చిదానందవేంకటేశ సద్గురుంభజే॥

శ్లో॥ వెంకటేశ్వరపాదార । విందామృతరసాయనం
పివస్మత్తమనోభృంగం । హనుమంతంగురుంభజే॥

శ్లో॥ వేదశాస్త్రవిధిఖ్యాతం । పూర్ణబోధోపదేశికం
సుగుణాకరందయానందం । రాజయార్యగురుంభజే॥

శ్లో॥ అస్మద్గురుసమారంభాం ॥ కృష్ణసాందీపమధ్యమాం
శ్రీమహావిష్ణుపర్యంతాం ॥ వందేగురుపరంపరాం॥

శ్రీ అచలబుధి

శ్రీ రాజయోగీశ్వరాయనమః

శుద్ధనిర్గుణ పరతత్త్వబోధామృత

కందార్థపద్యాలు

---

౧ సభా విజ్ఞాపనము

౧ కం॥ నమరాకమనవిజేసెద । [illegible] నా గురుకృపచే । సకిపటెన్ప్లా [illegible] । [illegible] ॥ వచ్చే॥ [illegible] । నాంచపయ్యా । [illegible] । నేమి [illegible]॥ మరియునా [illegible] । [illegible] । కేర్పు [illegible] । నాంచపయ్యా ॥౧॥

౨ కం॥ [illegible] । [illegible] । చక్కనిబోధ [illegible] । [illegible] । చార్యచరణముకా । నిక్కమైనబోధ [illegible] । [illegible] । [illegible] । వాక్కు [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] । వాక్యచరణముకా ॥౨॥

౩ కం॥ మొదలుపంతా [illegible] । [illegible] । నటుతర్వాతన్ యుదివిభుడు ఘాస్కటండును । విదితంబుగ [illegible] । [illegible] వారిచె జనకు దెరిగె యాబోధా। ముదమూతో శ్రీ [illegible] । [illegible] తర్వాత । [illegible] శ్రీకృష్ణుండు॥ సదమలంబుగ [illegible] । [illegible] మర్లై । ఋషుడు రామనందస్వామి । బోధజ్ఞానే [illegible] యాబోధా । వారిచెజనుడెరిగె యాబోధ ॥౩॥

౪ కం॥ జ్ఞానేశ్వరులరొచెలిసెను । మానిసముగ [illegible] । మాన్యులు వేగ। । యానిజబోధనువారల । తోనిగరామా [illegible] తుష్టి [illegible] । వారిచె చెలియుసిష్ఠ [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] వలనొనగె [illegible] । పూనికలో శ్రీ [illegible] । తోనుయిగతిరువెంకటార్యులు । [illegible] । మానవులతర [illegible] । తుష్టినొంచెనుగా । వారిచె చెలియుసిష్ఠ [illegible] ॥౪॥

౫ కం॥ [illegible] వెంక [illegible] । ఘనునికొయీయచలబోధ । గనిరెవరనగ ఘనుడు శ్రీ [illegible] స్వామి । యనువారిచె [illegible] । వారికిశిష్యులైనట్టి

ఘనులూ॥ శ్రీమించునప్పయ్య శిష్యుడైనపరుశు । రామసీతారామ । స్వామికిభక్తుండు । యామహాభాగవతకృష్ణ । యార్యులకు ప్రియశిష్యవరం । ధాముడౌఫీల్ఖానలక్ష్మణస్వామి పారంపరులుఃవ । రామదీక్షితులూ । వారికిశిష్యులైనట్టిఘనులూ ॥౫॥

౬ కం॥ ఆలక్ష్మణార్యకరుణకృ । పాలుడుపగడాల వెంకటాచార్యులకున్ । పాలిటిభక్తుండైన దయాలుడు । హనుమంతయోగి ।యార్యులకిగనూ శిష్యుండౌద । యానందుడగునూ । వాలాయముగను పొన్నాలరాజయార్య । మేలైనభక్తుండు । యీవీరాచార్యులు । చాలగనుశోధించిగ్రంధము । సదమలంబుగ వ్రాయబూనెను । శీలులైనెవరెరిగియున్నను । జననమరణములేదుభూమ । యార్యులకిగనూ । శిష్యుండౌ దయానందుడౌనూ ॥౬॥

౭ కం॥ తెలుగునగలవీపద్యం । బులగనినరయకనుమార । మునుజేయకుడి కలసైనయాంధ్రిసంస్కృత । ములజదివినవాడగాను । ముట్టిచూడండీ । తప్పులు వదిలిపెట్టిచదవండీ । అలఛందస్సును కావ్యములుజూడకనేపద్య ॥ ములజెప్పితిని తప్పొప్పులుదిద్దెరనియిట్లు । పలికితినిమాగురునికృపచే । ఇలనుచెరుకుకువంకయుండిన దొలగిపోవునెదానిరుచి । కరమపుడెపానముజేసినట్టు॥ ముట్టిచూడండీ । తప్పులువదిలి పెట్టిచదువండీ ॥౭॥

౮ కం॥ తప్పొప్పులులేకుండగ । జెప్పుటనాతరమెకృతిని । జెప్పితివినిమా యప్పులుగనిమీరిందులో । తప్పొప్పులుదిద్దుటకునూ । దయజేయవలెనూ । వేడితిని మీదయకుపాత్రుడనూ । గొప్పవాడనుగాను జెప్పితిమీసుతుని । తప్పుమన్ననజేయ తమరేకనితరులు । వొప్పజాలరులోకముల మీకెప్పటికిదెలసున్నసంగతె । జెప్ప నెంతటివాడనేమది । కొప్పెనవినిచదివిచెప్ప॥ దయజేయవలెనూ వేడితినీ మీదయకు పాత్రుడనూ ॥౮॥

౯ కం॥ యింపైనపద్యములుగని । సొంపుగవినసేప్పవారె । సుకటీలనుచున్॥ పెంపుగజేతురుగని ఖప । కుంపటిలోనుండునట్టి । గుణహీనులెవరూ । చెలియరు దీనిగనుగొన్నవారు । సొంపైనదర్పనపెంపేమిఅంధున । కింపౌనెసతిచక్కనిరూపు షండుకు । దింపజాలకుయవ్వనమువర్ణింపనేర్చునె పురుషుడైతెను । కంపమును వదిలించుటకునివి । కెంపులనితలపోయనట్టి॥ గుణహీనులెవరూ । చెలియరుదీనిగను గొన్నవారు ॥౯॥

౧౦ కం॥ వినరయ్యచదువరులునా । మనవిదెనాపాలిగురుని । మన్ననకృపచే । వినజెప్పితినీబోధను । విననితరులుగోరియున్న । వినగూడదనుచూ । కపటాత్ముడు వినమనసూవిరచూ । తనగౌరతనుజేయరనెటివానికియిట్టి । ఘనబోధమర్మంబుగనునె పతివ్రితధర్మ । మునువహించనిసతికిమెప్పుగవినుమనుచు పతిభక్తిదెలిపిన । వినదు గదఆటువలెజనుడు । వేడుకతొఘనులేర్పరింపా॥ వినగూడదనుచూ । కపటాత్ముండు । వినమనసూవిరచూ ॥౧౦॥

౧౧ కం॥ మీరీగ్రంథముపూర్తిని । చారించియుముఖ్యమైన । సారాంశంబున్। గోరివినదగునుయితరము । సారంబుగజేయుమనుచు దోచిచెప్పితిగా । దృష్టాంతములు దోచినట్టులగా ॥ యేరీతికలహంసనీరంబువిడనాడి । క్షీరాముగ్రోలిన । తీరుసజ్జనులట్లై। సారరీగ్రంథంబునందలి । సారమెల్లవిచారులై కను । వారికెతగుగానిభ్రమగల । వారలకు సమ్మతముగాదు। దోచిజెప్పితిగా । దృష్టాంతములు । తోచిజెప్పితిగా॥౧౧॥

౧౨కం॥ కథయక్షగాననాటక। కృతిగాదిదిజూడరమ్యకొనవెళ్లయికన్ । క్షితియందుజననమరణము । వ్యథదీరుటకయ్యెనిట్లూ । విరచించినానూ । సుజనులుదీన్ని గనిచదువావలెనూ । శృతిస్మృతివుపనిశక్యతియర్థమెల్లన । స్మృతితోడదెలిపిజెప్పితినినావలనున్న । దితరమేమియులేనిపూర్వ । స్థితినెరుగలేనెరుకకిదిస । మ్మతముగామద్ధర్మమనిమీ । మతినెరుంగుడిలేనికలలో॥విరచించినానూ । సుజనులుదీన్నిగనిచదువవలెనూ ॥౧౨॥

౧౩ కం॥ గురుశిష్యులకతిసమయము । జనుపుటకొరకయిమధుర సంభాషణలన్ । జరిపించినట్లుయీకృతి । మరియాదాలువినుడివిహిత । మార్గంబులానూ। ద్రుంచిరియితర । మార్గంబులానూ । ధరణిలోపలవీరుమరలజన్మించాని । తరుగువిరుగులులేనితత్వవి । చారణమరయుచునుప్రజ్ఞాన । మనులేనెరుకమర్మంబిట్టిదని । గురుటెరుగు నెరుకనుమానుటానకు । పరమరాశ్యములైనవిహితా ॥ మార్గంబులానూ । ద్రుంచిరి యితరమార్గంబులానూ ॥౧౩॥

ఇతి నిజానంద పోలోజు వీరయాచార్య విరచితద్వయాత్మ
దోషరహిత పరమతత్వసభావిజ్ఞాపనన్నామ
ప్రథమోధ్యాయః

---

౨ గురుశిష్యాన్యోన్యవర్ణనం. ౧౩

౧౪ కం॥ ఇలయందునగలపావన । ములనెన్నియొనలిపిమోక్షమునుగానకయున్ । వెలలేనిభ్రాంతిలోబడి । వలపించుచునుండెనొక్క । విజ్ఞాననరుడూ । వికసితబుద్ధి ప్రజ్ఞానపరుడూ । ఫలమేమిసంసార । వలలోనబడివెర్రివలెనాయనామిగుల । తెలివిజూడగదీప । మెలుగుచేతిడినూతిలోబడువిధమునాగతిజూడముందర । గలిగియున్న దిమరణమెట్టుల । గెలతుననియోచింవుచుండె॥ విజ్ఞాననరుడూ । వికసితబుద్ధిప్రజ్ఞానపరుడూ ॥౧॥

౧౫ కం॥ ఏరీతిగగురుమూర్తిని । జేరుదుననితపమొనర్చి । చింతిల్లగతత్కారుణ్యమైనదయగల । వీరుండగుగురునిగాంచి । వెధదీర్పుమనుచూ । చంచలమొందెమదిదెల్పుమనుచూ । సారెసారెకుగురునికోరిభజింపూచు । సారాములేనిసంసారవిభ్రమయందు । జేరిదుఃఖములనుభవింపుచునేరనైతినిమీచరణపం । కేరుహంబులువిడవన్నని

పేరాటవంపనములసుజేసి పెటకీప్పమసుమా । పంచలమెుంచె । మదిచెయ్యా
నసుమా ౧౫॥

౧౬ కం॥ పంజరంబులపైవ్రాలిన । సరసగనినిచయనగవునస్నానంచెమటలన్ ।
కరములదేవగనెత్తియు । సరమునహస్తంబునుంచి । చింతిల్లకురా । యీమాటనిశ్చ
యమునుకోరా । వాంతిరానిటురానుపనియేమికలిగెనో । సంతోషమునిచెలుపు చింత
చెందుకుయుంచ । పంటుజేయకునీకుయేదాపంతమున్న సుదర్శనంశయ । మెంతిమాని
యునుంచకికిచిన్నాంచిలోపలితనుపుకొరకై చింతిల్లకురా । యీమాటనిశ్చయమునుకోరా ౧౬॥

౧౭ కం॥ యాత్రోపనెవరుజూపిరి । యేతీయనపత్రికకునిదినోద్యంబా । యా
త్రోపలస్వికవిచియు । యాత్రోపకురానుబుద్ధి । నెట్లుగలిగెనురా । సప్పుడుపూజనె
వరుజూపిరా । పూతిసంధానీత । దోగసంకల్పానునేతీయవప్పించి । నిటకవెంచే
స్త్రీపో॥ సిలలపునేయున్నదాచక । సీసలంబునచెయయుకుమి । భీతహామునదబోకుసి
నాధిపమునచనామిబుద్ధి ॥ నెట్లుగలిగెనురా । సప్పుడుపూజనెవరుజూపిరా ౧౭॥

౧౮ కం॥ నేనెవ్వనియాజ్ఞను । నేనెప్పటికారణంబుదేమిటనుండి । నేనలిగెన
మనెనెచటికా । నేనెట్లుకల్పనైతినేమిచిన్మయగా । లేకమునున్నదిజేరిరనిగా । యోని
స్మరాకారయానాజన్మము । రానుకారణమేమిరానిపరయునయా । మేమింనంతరంబు
తోమునుపేనియాశ్లేంబునాకుసు । పూనికరానైక పధిపము । తోనుదోమయినుందు
చెమో॥ నేనుచిన్మయగాలేకమునున్నదిజేరితినిగా ౧౮॥

౧౯ కం॥ పరమనదినములనువను । వినయంబుగునాసలన్నివిడచినగనిసే ।
కుసుకెన్నగవినుమించెన । ఘనముగనిజబోధదీన్ని । సుకెరగినారూ । విశేషాముగని
రోసినారూ । విసినెవెలుగునువెల్లా । విసుమించెపనుబోధ । వినినటుపటనీనావనిడీయ
మెుచకాను । గనిప్రియుంచుగనిగమకుచ్చిన । జనులకివినేప్పించరావని । యనునుపెద్ద
బహుబున్నాను । సరమునూసాంఖ్యసకృష్ణ॥ ఘనుసెరిగినారూ । విశేషాముగని
రోసినారూ ౧౯॥

౨౦ కం॥ జననమరణప్రవాహము । లజచెటినవ్యోమపెన్నయదుకగవయచె
వినుపింపుమిప్పుడుమొక్కైద । తనుమనఘనములనుమిక । దారదోసెదనూ । వ్యాసట
లన్ని దీపజేయుగనూ । తనయుండుక్షువ్యాధయనియడుగకున్నాను । జననిరమ్మనిపిలచి
తినునునదెలపెమిగ । కనికరంబువహింపుచికనేవినకయున్నసుకొట్టితిట్టుచు । నసునవి
క్రమజేయుచిక । అనుదినముమీకర్పించితనువూ । దారదోసెదనూ । వ్యాసటలన్నిదీప
జేయుగనూ ౨౦॥

౨౧ కం॥ తుమ్మెదకీటకమునుగని । నెమ్మనముపొంగదెచ్చినటువలెతనరూ ।
పమ్ముసుజేయుటకొరకై । ఝుమ్మనినారవములేపి । జేసేనాలేదా । ఘనుపటీరూపు
మాపేనాలేదా । రమ్మనిపదిసంశయమ్మదూరముజేస్తె । సుమ్మిబోధనుదీను కొమ్మి

లెస్పగనిత్తు। నమ్మికతొజనకులనుజేగిన। యరమరలులేకుండశ్రీశుక। సమ్మతంబైతనకుతానె। చాలుచాలనెటట్టుబోధ॥ జేసేనాలేదా। మునుపటిరూపు మాసేనాలేదా ॥౯॥

౨౨ కం॥ నీనోటనీకునీవే। మానితముగనింతకన్న మరిలేదనుచున్। నీనోటయనగజేసెద। నీనాభేదంబులన్ని। నిగగట్టిపెట్టూ। సంశయబుద్ధి నిగవదలిపెట్టూ। మానూమియూలోక మానాభిమానములు। లేని మాగురుబోధ నీకు సరిపడితేనె। పూను నీమనసొప్పదేనియు। పొమ్మినీయిష్టానుసారము। గానినేనేమనిన నీమది గలుగుగద సందేహమైతె॥ నిగగట్టిపెట్టూ। సంశయబుద్ధి నిగవదలిపెట్టూ ॥౯॥

౨౩ కం॥ స్థిరమైనదొకటివినుమా। పరిపూర్ణముదానిలోన బప్పమెరుక ౼। నెరిగించిమెరుక భ్రాంతిని। సరగునవిడిపింతు వెనుక। సరెనాయీమాటా। సత్యము దీని సరిదిలేదెచటా। ధరలోన నీవింత వరకెన్ని సాధనలు। తరియించితివొపాటి దలుపకుండగజేసి। నిరతముగనీ కీవలావల। నెరుకలేనటుపంటిబయలును। నెరుకజేసియు సంశయపుకల। నెరుకమెల్కొనినట్లుజేతూ॥ సరెనాయీమాటా। సత్యముదీని సరిది లేదెచటా ॥౧౦॥

౨౪ కం॥ మీరాజ్ఞయిచ్చినట్టుల। వేరేమియులేనిబోధ నెరిగించుడిమీ। రేరీతి నడువుమన్నను। నారీతిగనడచెవాడ। నయ్యామొక్కెదనూ। అనుమానము జెయ్యకిక్కడనూ। మీ రంతవారని జేరిసుజనులంతా। ధీరులై పరిఖ్యాతివారుజేయగనమ్మి కోరిమీచరణములసన్నిధి జేరితినికడ తేర్చుటకుమీ। భారమేయనినమ్మితిని సం। సారవారధిదాటజేయు॥ నయ్యామొక్కెదనూ। అనుమానాము జెయ్యకిక్కడనూ ॥౧౧॥

౨౫ కం॥ వున్నదొకటంటిరేదది। నున్నదిపరిపూర్ణమగును పూహతనువునే। నన్నదదియెవరులేనిదె। యన్నదిలేదనుకొనుమ్మి। అరనిమిషమైనా। లేనంటిని వర యూమూపైనా। నున్న నేనేగామీ దున్నదేమదిబయలు। నున్నట్లేనుండుతా నున్నదెలియుటనెవరు। నున్నమైపోతెరుకమాటలు యన్నిదీరెనుసరెసరెనీ। వున్నవుళ్లకైతి వావల నున్నదననాకెట్లుగుర్తు॥ అరనిమిషమైనా। లేనంటీని వరయూమూపైనా ॥౧౨॥

౨౬ కం॥ గురువరమీదుమహాత్యం। బరయగనేనంతవాడ నద్భుతచరితా। శరణాగతులగుదాసుల। కెరగించుటెగొప్ప బిరుదు। నెరిగించరయ్యా కోరినకోర్కె నెరవేర్చరయ్యా। కరమొప్ప నీమృదు కరమైనవాక్యాల। గురిపింపు నామనసు గుదిరె మీచరణాలు। శిరముపైధరియించుమొవలే పరమపరిపూర్ణంబు దెలిపియు మెరుకమర్మము దెలపికొనకీ। మెరుకదీసెదరంటిరిట్లే॥ నెరగించరయ్యా। కోరినకొర్కె నెరవేర్చరయ్యా ॥౧౩॥

ఇతి నిజానంద పోలోజు వీరయాచార్య విరచిత
ద్వయాత్మ దోషరహిత పరమతత్వే
గురుశిష్యాన్యోన్య దర్శనన్నామ ద్వితీయోధ్యాయః

---

౩ అచల లక్షణము. ౫

౨౭ కం॥ నీకెప్పుడు చెప్పబోనుద । వేకసుమిగబట్టబయలు నేకంబగుచున్ । లోకాలోకములెరుగక । శాంతిబముగనిండియుండె । పాటించవోయీ । పరిపూర్ణాము సాటిలేదోయీ । మేరాజనముగాని నేనునీవనుకోక । సాకారసగుణావి వేకంబులను లేక జ్యోతితోపరిపూర్ణమునకే జోరిబట్టదుచూడునిరతము । రాకపోకడలేకనున్నది । నీకునీవెతెలుసుకోని । పాటించవోయీ । పరిపూర్ణాము సాటిలేదోయీ ॥౧॥

౨౮ కం॥ పరిపూర్ణమమలమచలము । గురుగుహ్యామతీత పరమగోప్యమనంతం । పరమపదము మృతభావన । నిరహంకారంబుయనినా । నెరుగూమాబయిలూ । అన్యంబేమి నెరుగాదీబయలూ । తిరముతానైతనకే చేటుపాటులులేక । పరిశుద్ధమై యుండె మరికేవలాత్మయై । తరుగువిరుగులులేకనిండెన । దానిలోపల దోచిపోయెనిటి । నెరుకతనువుల నెరుగరాకను నేకమై నిలచున్నదదుగో॥ నెరుగూమాబయలూ । అన్యంబేమి నెరుగాదీబయలూ ॥౨॥

౨౯ కం॥ పుట్టదొకప్పుడు నచలము । పుట్టించదుతనువునెరుక భూమండలమున్ । పట్టేమిలేనిబయలును । నిట్టిదియనిచెప్పుటకును । నెరుకలేకుండూ । తన్మాత్రాల కెరుగ రాకుండూ । పట్టాపుట్టాను కొట్టాను సర్వంబు చట్టామైనిలచున్న బట్టబయలును జూడు । గట్టిమ్మమ శీతలముష్ణము । లెట్టిమలినముకంటకుండును । పట్టిఆశలలో బడకనీ గుట్టుదేనికుతోటిచెలియా॥ నెరుకలేకుండూ । తన్మాత్రాల కెరుగరాకుండూ ॥౩॥

౩౦ కం॥ యీ పరిపూర్ణంబులోపల । రూపముశబ్దంబు స్పర్శ రుచిగంధంబుల్ । లాపత్రియములవస్థలు । నేపట్లనుబుట్టలేదు । నిజమూగజూడూ । బయలెరుకాని నెవరన్నాకీడూ । ఆపజ్యోతియుపరిత్యాగాత్మసాక్షియుద్రష్టా । వ్యాపారములువిద్యా రూపాచిత్రంబులు । పాపపుణ్య విలాససౌఖ్యము । బంధమోక్షసురాగణంబులు । భూపతులు స్థావరజగంబులు బుట్టలేదీయచలమందూ॥ నిజమూగజూడూ । బయలెరుకాని నెవరన్నకీడూ ॥౪॥

౩౧ కం॥ గురిద్రష్టసగుణబ్రహ్మము । స్ఫురణయుగగనంబు మాయ సూక్ష్మంశంబున్ । ధరణియుజ్ఞానమవిద్యయు । మరిచైతన్యంబుయాత్మ । మాయగాదోయీ । బయలందెరుక మరుపులేదోయీ । పరిపూర్ణమచలాము బ్రిమలేనిదైయుండు । స్థిరమైన దాంట్లో నస్థిరమెప్పటికిలేదు । మరణజాగ్రత సుషుప్తితూర్యము । నరయగను తనలోన లేక నిరతముగనొకరీతినున్నది । నెరుగుమాతన లోనలేని॥ మాయగాదోయీ । బయలందెరుక మరుపులేదోయీ ॥౫॥

౩౨ కం॥ సురస్వప్నమరయనట్టుల । శిరిలేమిని దెలియనట్లు । చంద్రుడు దర్శం । బెరుగనిచందంబునయీ । పరిపూర్ణంబెరుగదేమి । పాటించవోయీ । ప్రీతిలేనిదీ బట్టబయలోయీ । హరితాపసినిజూడ నగువెరగువైశ్వా । నరుడుచదలుబట్టూ తెరుగజాలని

తీపు । చిరుతలట్టుల నెరుగరితరుల సిగ్గునభిమానంబులనుగని । పరమపదమట్లనె మెఱుంగదు । గురుపతోనీగుట్టు దెలసి॥ పాటించవోయీ । పరిపూర్ణము సాటిలేదోయీ ॥౬॥

౩౩ కం॥ సింధువునన్ జలచరములు । నందేజనియించి మరల నందేసమయున్ । పొందుగనచలములోపల । యెందున లేనట్టియెరుక । యేతెంచునోయీ । అట్లనెమళ్లి యేగుగాదోయీ । యీతీరుక్షితియం దానేకవిత్తనములు । హేతువై క్షితియందె నేగుచుండినయట్లు । యీతనువుతొగూడుకొనుయెరు కేతననుబయలుండజూచియు । నాతనువునేమృషనుచునునగు పడదుతనకయ్యితానె॥ యేతెంచునోయీ । అట్లనెమళ్ళి యేగుగాదోయీ ॥౭॥

౩౪ కం॥ చోపుత్తిదెలుపుదికబయ । లేపరమాత్మనుచుదెలసి లేనట్టునినున్ । ఆపజ్యోతివటంచును । జూపించితిబయలునుండ । జూచీతివౌరా । అదియిదియాని చూపరానిదిరా । యాపద సంపాచ అలసచేమియులేక । వ్యాపించియుండెనీ వస్తుముద్ర హితాము । పాపపుణ్యము లంటకుండ । పవిత్రమైనిలచున్న దెప్పుడు । యేపునర్జన్మంబు లేనిది । యీ పరమగోప్యంబులెన్స॥ జూచీతివౌరా । అదియిదియాని చూపరానిదిరా॥౮॥

౩౫ కం॥ యెందెందుజూడబోయిన । యిందందనరాక మచల మేకంబగుచున్। పొంయిండెనూదిమోపుట । సందైనను లేనిదదిగో । సత్యంబుగాను । యెడతెగకుండె సందుసందులనూ । కెందమైనరాక చందమన్నదిలేక । సింధుసింధువులందు చెలరేగి యున్నాది । అందమెలుతురుగాదుచేతుల కందకనునీకీవలావల । ముందువెనుకయు దశవిదిక్కుల । యందుమెడతెగకున్నదదుగో॥ సత్యంబుగాను । యెడతెగకుండె సందు సందులనూ ॥౯॥

ఇతి నిజానంద పోలోజు వీరయాచార్య విరచిత
స్వయాత్మ దోషరహిత పరమ
తత్వే అచల లక్షణన్నామ
తృతీయోధ్యాయః

---

౪ యెరుక లక్షణము ౧౧

౩౬ కం॥ యెరుకేపణవమునాదము । యెరుకేబిందువును కళయు నెరుకేశ్రుతులున్ । యెరుకేభూతములైదును । యెరుకే పంచీకృతంబు । లెంచిచూడుమురా । యెరుకాలేక యేమిలేదౌరా । యెరుకేకోశంబులు యెరుకేయావస్థలు । యెరుకెచక్రంబులునీ వెరగియుండుమునోహం । బెరుకనేయాపదలసంపద లెరుకనే వైరాగ్యజ్ఞానము । యెరుకెభక్తివిరక్తులగు నిర్లైరుగుమిరలెందెరుక మాయ॥ నెంచిచూడుమురా । యెరుకాలేక యేమిలేదౌరా ॥౧॥

౩౭ కం॥ జ్ఞానేంద్రియంబులైదన । మానసబుద్ధియునుచిత్తం మహదాంకారం । బేనుకర్మేంద్రియంబులు । పాృణంబులునైదు సూక్ష్మ । పంచభూతములూ । యీయెరుకానే పంచమాతృకలూ । లేనితనువుసాంఖ్య మూనుగూడుకనాల్గు । మేనులవస్థాదితోనుపృకాశించి । నేమనేననుచూనుమొదలే లేవిపోనటువంటి భృమలను । పూనికల్పనజేసుకొను చైతన్యమే యెరుకనుచుదెలియూ॥ పంచభూతములూ । యీయెరుకానె పంచామాతృకలూ ॥౨॥

౩౮ కం॥ భృమనేసుమియెరుకన్నను । భ్రమయే బ్రహ్మంబు విష్ణు భృమనే శివుడున్ । భ్రమనేకులగోత్రంబులు । భ్రమనేసతి సుతులుహితులు । భ్రమనేబాంధవులూ । తలిదండూలు । భ్రమనేసోదరులూ । భ్రమనేనీవునునేను । భృమయే వైరాగ్యము । భృమనేజీవాత్మలు । భంధమోక్షములన్ని భృమనే భృమలనుబెట్టుచుండును । భృమనుదెలియని భృమకులందరి భ్రమలముంచియు । జననమరణాపదలలో బడయజేయుచుండునూ॥ భ్రమనే బాంధవులూ । తలిదండూలు భ్రమనేసోదరులూ ॥౩॥

౩౯ కం॥ యెరుకనగయింద్రజాలము । యెరుకనగనుమాయయండృ యెరుకనమిధ్య । యెరుకనగస్వప్నమందిర । మెరుకన నాల్గవశరీర మెరిగుండుసుమ్మీ । కదలికతొాదీ న్నెరిగరుగు సుమ్మీ । సురలన్న సురులన్న మరి బ్రహ్మాండములన్న । నరులన్న గిరులన్న మరిచరాచరమన్న । నరకస్వర్గములన్ననాదిగ । తిరిగి జన్మములెత్తు ప్రకృతననెరుగుమాకాశాత్మకంబున । నెన్నియో గనిపించుకలగా॥ నెరిగుండూసుమ్మీ । కదలికతొాదీ న్నెరిగరుగు సుమ్మీ ॥౪॥

౪౦ కం॥ బలురోగంబుళికొంపగు । మలములుమూడుండు చర్మ మాంసములసికం । బులుయెముకనరముమజ్జా । దులుకరణాద్యవయవములా తోగూడియుండూ । భూతములైదు తోమెలగుచుండూ । జలబుద్బదముతీరు క్షణకాలమునదోచు । యిలయెండమావులు నిలచుండనటువాలె ; దలచిఅస్థిరమైనతనువెరు కలను రోసినచాలునింతె । వలదుయిగయీ యితరమొాచదు ॥ వులతొాపసిలేదెందు కెరుకా॥ తోగూడియుండూ । భూతములైదు తోమెలగుచుండూ ॥౫॥

౪౧ కం॥ పంచతన్మాత్రలాగుణ । పంచేంద్రియములుయవస్థ పాృణాదులిలన్ పంచభూతాత్మకంబగు పంచాదశయక్షరములా । ప్రభలమాయనురా । తనకుతానే । పరిణమించెనురా । యెంచి ప్రణవముమూల మంచువేదములూవ । ర్ణించుచుండెనుదాన్ని వేరుగసత్యంబాని । వాంఛలనుబడబోకు ప్రణవము । మించినా బృహ్మంబటంచును । యెంచుకుమి అదియెరుకనేక । ల్పించుకునె పృకృతీ పురుషులై॥ ప్రభలమాయనురా । తనకుతానే పరిణమించెనురా ॥౬॥

౪౨ కం॥ రమ్మనిపిలువనిబయలున । తొమ్మిది ద్వారములు గలిగి తోలుప్రతిమపై । యిమ్మహిలొానానావిధ । బొమ్మలుగా మారులేని । పొడువాయెయెరుకా । అంత

నెమరలా । బోయ్యేదె కొడుకా । అమ్మనాయినచెల్లె అలుమగలుఅన్న । దమ్ములంచని సంసారమ్ము జేయుచుండి । నమ్మినేనిజమనియు యేప్రాయమ్ములో తనమూలమెరుగదు। సుమ్మియీజననామరణమను । సుడినిదెలియగలేకయింతా॥ పొడువాయెనెరుకా । అంత నెమరలా బోయేదె కొడుకా ॥౭॥

౪౩ కం॥ తనువుజగంబులు రెండును । వినుమాయీరెంటిలోన నీ రెండహమున్ । పెనుమాయ నాల్గుగలసియు । గననాయను యెరుకరూపు । గనరమాయన్నా । యిదిదెలసీనా ఘనులెవరన్నా । ఘనమైన పరిపూర్ణ మునముందెన్నడులేక । తనుతానై నరుదెంచి తనువుజగములునయ్యే । దునుముర గురువాక్కుచేతను । దోచుబ్రహ్మాండం బుకలలో । గనుమురయెచ్చోటగనపడ దగును యీలేనెరుకరూపు॥ గనరామాయన్నా । యిదిదెలసీనా ఘనులెవారన్నా ॥౮॥

౪౪ కం॥ నాతల్లిదండ్రినాసతి । మాతులున ప్రేమమేన మామలుకూతు । ల్నాతోడబుట్టుసోదరు । బ్రాతులుబంధువులనేటి భ్రమలెల్లావినరా । యెరుకకుసహజా । పనులెల్లగనరా ॥ నాతోట నాపేట నామందిరపుశాల । నాతోరణముకట్ట నానాధాన్యామనిల్లు । భూతలంబునదలచినే ప్రఖ్యాతిబొందెదనుచులేని । ప్రీతులనుకలహింపజేయుట। కీతనువుయెరుకలకుమూలా॥ భ్రమలెల్లవినరా । యెరుకకుసహజ పనులెల్లగనరా ॥౯॥

౪౫ కం॥ రాత్రింబవలుపతిగృహ । మీత్రిభువనమష్టదిశలు యిందాదిసురల్ । ధాత్రిప్రయోగచరాచర । గాత్రములై దోచుచుండె । గనరామాయన్న । తనకైతానె । కల్పించునన్న । క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞులై క్షితియందునాడింప । సూత్రధారిగనుండె పుత్రచైతన్యము । యీత్రిమూర్తులు గూడదానిలో । మాతృకలుగ దోచుచుండిరి । నేత్రములయం దున్నదదుగో ॥ పుత్రనీవెరిగుండు ద్రష్టా॥ గనరామాయన్న । తనకైతానె కల్పించునన్నా ॥౧౦॥

౪౬ కం॥ యిరువైయైదింద్రియముల । పరియాయములయ్యె విషయ ప్రకృతుల వలనన్ । నెరవేరుచుండుతానె । యెరుకైనా యింద్రియములు । వేరువేరనుచూ । చైతన్యము కేమిలేవనుచూ । మురయుచుండునుతన మూలమింతరయాక । పరవస్తు వనీకంటి పాపలోపలిదాన్ని । వెరుగుమురఅస్థిరపువిశ్వము । పరిపరివిధమూల దోచెటి। యెరుకనేఅదిజాడుజననం । బెత్తిస్థితిలయములకుకర్తై వేరువేరనుచూ । చైతన్యము కేమిలేవనుచూ ॥౧౧॥

ఇతి నిజానంద పోలోజు వీరయాచార్య విరచిత
ద్వయాత్మ దోషరహిత పరమ
తత్వే యెరుక లక్షణన్నామ
చతుర్థాధ్యాయః

---

౫ యెరుకోత్పత్తి లక్షణము లా

౪౭ కం॥ పరమేష్ఠికొడుకుకైనను । తరమాయీయెరుకపుట్టుస్థానముదెలియన్। నరుడెంతవాడుదెలియను । గురుపుత్రుండైనగాని । గుట్టుదెలియునురా । నిరహంకార గురువుతెరిగిరా । గురుసూచనయులేని నరులునిర్జరులైన । తరమాయెరుకపుట్టూ స్థానంబుదెలియుటాట । ఫణిశతకోటిసాధన పరులుపండితవరకవీశ్వరు । లెరుగజాలరుబోధ మర్మం । బెరుగువారికెదీనిలోనీ॥ గుట్టుదెలియునురా । నిరహంకార గురువు తెరిగిరిరా ॥౧॥

౪౮ కం॥ దారికొరజ్జుపుసర్పము । యేరీతిగతోచబడెనో యీతనువెరుకల్ । నీరెండమావులట్లనె । వారువపురుషునిగదోచె । తనయగుర్తెరుగూ । భ్రమమూలమం చనవోయిమరుగూ । వారాసిలొలేక వచ్చిహెచ్చియుచచ్చూ । తేరీతొఝుషములట్లారీతి గనెయెరుక । తోరమౌబయలందులేకనె । దోచెనీస్వప్నా విధముగను । పోరయింతశు వెరుగలదన । లేరుయెంతటివారలైనా॥ తనయగుర్తెరుగూ । భ్రమమూలమం చనవోయి మరుగూ ॥౨॥

౪౯ కం॥ లేనికలగలిగినప్పుడు । నానాచిత్రములు శైన్య నటనలుమాయల్ । సేనుగులుయశ్వరథములు । సేనలు సేనాధిపతులు । క్షితిపాలకులునూ । మంత్రులువేశ్య సతిసోదరులునూ । నానసింధుతరంగ నగములెల్లనుదాటి । దానవారయులాను తాను గాంచినయట్లు । లేనికలమేల్కొన్నమీదట । తానుతనకలచేష్ఠరీతిగ । లేనియీయెరుకట్టై తొచియు । గానబడదీబయలులోన॥ క్షితిపాలకులునూ । మంత్రులువేశ్య సతిసోదరులునూ ॥౩॥

౫౦ కం॥ వినవాచైతన్యంబున । జనియించెను మాయజగము జెప్పెదవాధ్యా । తనయులరీతిగవోచెటి । దనుకాసంశయమునుంటె । యడుగుమిప్పుడునూ । గురుచరణాము విడువకెప్పుడునూ । మనసందునుంచూమి మరికుందేటికిచెవులు । గనిశృంగములుగఖా వనజేసిశాస్త్రముల్ । ఘనముగా రచియించి పండిత కవులుగాబరచేతగలవని। యనిరిగానినబద్ధమేయెరు కనియునీకు వచింపుచుంటి॥ యడుగుమిప్పుడునూ । గురుచరణాము విడువకెప్పుడునూ ॥౪॥

౫౧ కం॥ రాతీవిగ్రహములోపల ।నేతీరునయుండుదైవ మెరుగవెనీవుఀ । యీతీరున యీలేనెరు । కేతానైతోచుచుండె । నెరిగుండులెస్సా గురుకృపలేకవదులాదీపిస్సా। నిరతాము నొకరీతి నిలచున్న బయలందు । నరులుకొందరునీలా మరసిబయలేయానీ । మురసినట్టుల బట్టబయలున । మరియి గేదియుయెరుక జననం । బరయుదురెయెందైనమల్లెల । ఫలములును ఫలియించినట్లు॥ నెరిగుండులెస్సా । గురుకృపలేక వదులాదీపిస్సా ॥౫॥

౫౨ కం॥ సత్యమగు బట్టబయలులొ । సత్యంబుగలేని యెరుక జననంబెట్లొ । సత్యమగు గురునిజేరియు । ప్రత్యేకంబుగ విచారా 1 పద్ధాతిజేయా । జనియించదొ

భ్రమరూపుమాయా । అత్యంతభక్తిచె నరయూమిగురుబోధ । ప్రత్యేకంబుగజెప్ప బడిస చులకనయుక్తి । సత్యమాయిదిఅగ్ని । హోతృని చదల్మ్రింగినచందముగనె । నిత్య మైనిలమన్న అచలము కెట్టివస్తువబుట్టలేదీ॥ పద్ధాతిజేయా । జనియించదౌ భ్రమరూపు మాయా ॥౬॥

౫౩ కం॥ కనకట్టు విధ్యవలనను । క్షణకాలములోనలేని చిత్రములెన్నో । గని పించిమరలయంతనె । గనపడకనుబోవునట్లు । గనుపించునెరుకా । అంతనెమరల గను పించదెరుకా । దినదినమొకరీతి గనుమారిచనిపోవు । తనువెరుకలకుదిక్కై గనరాదు గదలేని । చనుటకెగసందేహామేలను చనురయిగనేలేనటంచును । యనకనేనిజ మను చుమురసిన గనుపడవుగదనిజవిధంబు॥ గనుపించునెరుకా । అంతనెమరలా గనుపించా నెరుకా ॥౭॥

౫౪ కం॥ వినికనితినుమేనెరుకల । జననస్థానంబునీకు జెప్పితియిపుడుఁ । అనుమానముమదిసంచక । వినుమికయీయెరుకజోలి । యేనీకువలదూ । ఆపైబయలు నెరిగేదెలేమా । నేనుసిపనువానితోనెయీజగమెరుక । పోనెపాయనుబయలు లోననెక్క డలేక । మానుమురసీకలిమినేనిజమనెటికల్వరపాటుమెల్కలౌ । గానలేవిగబయలెరంగిన మేనుయెరుకలతోటిపొందూ॥ యేనీకువలదూ । ఆపైబయలు నెరిగేదెలేమా ॥౮॥

ఇతి నిజానంద పోలోజు వీరాయాచార్య విరచిత
ద్వయాత్మ దోషరహిత పరమ
తత్వే యెరుకోర్భవన్నామ
పంచమోధ్యాయః

---

౬ యెరుకను విడిపించుట ౬

౫౫ కం॥ యెవ్వరిసతు లెవ్వరిసుతు । లెవ్వరిసోదరులు బంధు వెవ్వరునీకున్ । యెవ్వరి ధనధాన్యంబులు । యెవ్వరిగృహమందిరంబు । లెవ్వారొనీవూ । తెలుసుకొ ముందే । నీవైతెలేవూ । గవ్వాకుకొరగాని కాయంబుయీజగము । రవ్వంతగనలేవురా నీవులేకున్న । యివ్వసుధలొనాదినేనని । భవ్యములుగనిసంతసింపకు । నవ్వుదురుగురు మంత్రసిద్ధులు । నీవవేకమువిడచిచూడు॥ మెవ్వారొ నీవూ । తెలుసుకొముందే నీవైతె లేవూ ॥౧॥

౫౬ కం॥ యిలువెళ్ళగొట్టిపొమ్మన । తలవాకిలిముంగిలిండ్లు ద్వారంబరుగుల్ । నలికిబహుచిత్రముగ్గులు । పలువిధముగబెట్టినట్టి । పనికత్తెవతుగా । మీదటదీని పనిదీరె నెరుగా । తనకైతానరుదెంచి తానేబయలునుగంచె । తనకేవిఘ్నముగలిగె తనమాట తలపోయ । వినుముసద్గురుజేరిగురుద । క్షణముగానొసగించుయెరుకకు । పనియుమీదట దీరెచూడుమి । పరులగృహకృత్యములజేయు॥ పనికత్తెవతుగా । మీదటదీని పనిదీ రెనెరుగా ॥౨॥

౫౭ కం॥ వృక్షక్రి-మెరుకనిజం । బెల్లనునీకేర్పరింతు ప్రియముతొవినుమా । పొల్లనుదంచినబియ్యము । తెల్లనికాకులవిధంబు । దెలియుమీలాగూ । యిల్లెరిగెరుక తెలివినీవెగూ । పిల్లాలుపుత్తుత్త బెల్లపొంటలుగురు । గుళ్లవండియుశేంచె గుడిచినట్టుల సుమ్మి । కల్లసంసారమునుగనినరు । తెల్లవిభ్రమజెంది తెలియక । నెల్లసుఖ దుఃఖంబు లోబడి । నెరుగకుండిరి యెరుకచేష్ట॥ దెలయుమీలాగూ । యిల్లెరిగెరుగా తెలివినీ వేగూ ॥౩॥

౫౮ కం॥ నీతాతతంద్రులెల్లను । నేతీరునగలరొవారి నెరుగుమొకటియున్ । నీతనయుడు రామండెన । దేతనయునిజూడు మొకటి । నిదిదృష్టాంతమురా । యీ రెంటినీ వెరిగీతెసరిరా । నీతనువుకలిమీని నిన్నట్లుజతజేయు । నేతత్వముండుదాన్నెర గీతివాసరియె । జూతుయిగనేనీచమత్కృతి । జూడుమిరనీనిజమునీవె । యీతరికనీక లిమిమృషయను కోతనయభ్రిమలేనిదనుటా॥ యిదిదృష్టాంతమురా । యీరెంటినీ వెరగీతెసరిరా ॥౪॥

౫౯ కం॥ సుకుమారయెరుకభ్రాంతిని । వికసించుటఫలములేదు వినుమెట్లనినన్। వకబూరుగువనమునుగని । శుకములుయాసించిమిగులా । జూచుచుండెనుగా । ఫల ములకొరకై గాచుచుండెనుగా । వికసించియాఫలము బుకపల్గువతుగయ్యి । వెకసిపో యది గగనాముకుముట్టుటయుజూచి । శుకసమూహము లేచినట్టుల । జూడుమురలేనెరు కభ్రాంతియు । నొకరికైనను జిక్కదొబహు రకములైగనుపించెయెరక॥ చూచుచుండె నుగా । ఫలములకొరకై గాచుచుండెనుగా ॥౫॥

౬౦ కం॥ గట్టుకురాళ్ళనుమోసిన । యట్టులయీయెరుకజేయు నానాఫలముల్ దిట్టయినగురునిజేరియు ॥ బట్టబయల్ యిట్టిదనుచు । భావించినపుడూ । భ్రాంతీలేకసే వించీనపుడూ । నట్టేటిలోపల ఘట్టీగలేనెరుక । పుట్టీమునిగినయట్లు బోయెసర్వము తాను । దట్టమైనిలచున్న యచలము కెట్టీవస్తువబుట్టలేదని । గుట్టుదెలసిన పిమ్మటను పొయి నట్టెగదగురుశిష్యులిట్లూ॥ భావించీనపుడూ । భ్రాంతీలేకా సేవించినపుడూ ॥౬॥

ఇతి నిజానంద పోలోజు వీరాయాచార్య విరచిత
ద్వయాత్మ దోషరహిత పరమతత్వే
యెరుక మోక్షణన్నామ
షష్ఠోధ్యాయః

---

౭ మతాల లక్షణము ౧౨

౬౧ కం॥ మతవాదులు కొందరుతమ । మతమేగొప్పనుచు లేని మమతలచేతన్। ప్రతిబంధనమొనరించుక । గతిచెడివాదింపుచుండ్రు । గదరాయీనరులూ । నిశ్చలబోధ గనరైరి ప్రజలూ । మితమేర్పాటులుజేసి మేసగుర్తులుబెట్టి । క్షితితీర్థములుకొన్ని వెతకి

దిరిగేరిట్లు । ప్రతియులేనటువంటిబట్ట బయలులోయెరుకేడలేదని । మతిలోనీవెప్పటికి నమ్మమి । మాయవాదులకీచులాట॥ గదరాయీనరులూ । నిశ్చలబోధ గనరైరి ప్రజలూ ॥౧॥

ఉ౨ కం॥ కొందరుదేవివుపాసన । అందునమోక్షంబటంచు నానాభ్రమచే । కొందరుపరిణవమెగొప్పని । యందురుయివియన్ని యెరుకే । మైతోచుగదరా । పరిపూర్ణ మిట్లనరాదువినరా । కొందారుషడచక్రా అందునడిచెటిహంస । యందుమనసుంచీనా నదియె ఐక్యమటంద్రు । సుందరంబైనట్టిఆపో జ్యోతికళలనుజూడబ్రహ్మ । నందమిది యని తెలిపెరిదినీ కెందుకురలేనెరుకభ్రాంతి॥ మైతోచుగదరా । పరిపూర్ణ మిట్లనరాదు వినరా ॥౨॥

ఉ౩ కం॥ మడిమయలనుచుకొందరు । తడిబట్టలుగట్టిదేవతార్చనలెపుడున్ । విడువజేయుచున్నను । వొడువదుయీయెరుకభ్రాంతి । వోగుణశాలీ । లేనిదెలేదు । వొప్పాకీజోలీ । అడవిలోగూర్చుండి ఆకులలములునిత్యం । గుడుచుచున్ననుమాయ గురిలేచిపోదౌను । పుడమిలోసన్యాసమనితను పోషణార్థముజేసుచున్నను । కడుపు కొరకేగానితనగతి గానరైరిభ్రాంతివలన॥ వోగుణశాలీ । లేనిదెలేదు వొప్పాకీజోలీ ॥౩॥

ఉ౪ కం॥ దశనాదంబులవలనను । వశపడుబ్రహ్మంబుయనిన వాచార్థమిది । మృషగాకనిలువనేర్చునె ; పరిసవించినయెరుకయుండ । బడదుయెప్పటికీ । అచలము కండ్ల బడిపోదెక్కడికీ । వ్యసనంబునీకేల ప్రసరించుయెరుకాను । కృశియింపజేయుమి గురుబోధవలనాను । వశమగునెతిమిర ముకుగ్రహపతి । రసిమి సోకినమాత్రమునయు దృశ్యముమైపోయినటుల । నేయీకుశలమగు బోధిన్ననిల్వా॥ బడదుయెప్పటికీ । అచలముకండ్ల బడిపోదెక్కడికీ ॥౪॥

ఉ౫ కం॥ కొందరుభజనేపరమా । నందంబనిజేయుచుండె రదిమాయయగున్ । కొందరుకన్నులమధ్యము । యందునచిక్కళలుజూపి । యదుగోబ్రహ్మనియూ । చిదూపము యిదియేముక్తనియూ । కొందారుదీక్షలయందువర్ధించేరు । యెందూకు యీబోధ । కందరానివెయన్ని । బంధములుయనినీవుయెట్టివి । పత్తులంటనిపూర్ణ బోధను । బొందుమురపరితిలేనియీబయ । లందుయెక్కడలేని యెరుకె॥ యదుగో బ్రహ్మనియూ । చిదూపము యిదియేముక్త నియూ ॥౫॥

ఉ౬ కం॥ నామరూపంబులేనిది । కామక్రోధాదికముల కర్మరహితమై । పామరుల కెరుగరానిది । నేమముజపయోగయోగ । నిష్ఠాల కెపుడూ । చిక్కనెబ యలు స్పష్టాముచూడూ । నామాట నిజమాని నమ్ముమచలములోనె । యేమికల్పించిన యెరుకకారణమౌను । యీమహా వాక్యములు నాలుగు । వేదములుగనిశ్చయించిరి । యేమహత్తులు లేనియచలము । కీమహావేదములు శూన్య॥ నిష్ఠాలకెపుడూ । చిక్కనె బయలు స్పష్టాముచూడూ ॥౬॥

౭ కం॥ ప్రాణాయామములవలనను । గానంబును మోక్షమనుచు కాంక్షలుగలిగీ । నానాజనములుబలికెకి । పోనామిష్టుల కుమార । పొప్పొగవలదూ । జననముమరణ తిప్పాలుడుగామా । లోనదృక్కున్నిసుజేర్చి ధ్యానశీలుడవయ్యి । జ్ఞానానందముబొంది కళలిం ఘుపులుగాంచి । ప్రాణముసకుంభించి త్రికుట స్థానమందునజేర్చి ప్రణవ । గానమునువి నుచున్నవారలు గాంచెదరు మోక్షంబటనికి । పొప్పొగవలదూ । జననముమరణ తిప్పా లుడుగామా ॥౭॥

౮ కం॥ యోగములుధ్యాననిష్ఠలు । యాగముజపతపములన్ని నహామావరణం । బేగదరేనహమైతెను । పోగొట్టుమునిలువకుండ । పోలేదాలన్నా । ఆపైబుట్టిపోయ్యే దేవన్నా । రాగద్వేషమునంచి తాగామికఫలసం । యోగామిలేనట్టి యీగురుబోధాను । నీగుటనిచేదెలసితివమును । పాగుడుపులేక్కవయుబోధలు । నేగతింయుకొనసాగకనుగు । రైగుగదపూర్ణమెరగి । పోలేదాలన్నా ఆపైబుట్టిపోయ్యేదేవన్నా ॥౮॥

౯ కం॥ పామరులనడచెనడుకలు । నేమనివినిపింతునీమనిష్ఠలచేతన్ । భూమి లోగలిసెటితనువుకు । సామాన్యముపాట్లుబడరూ సద్గురుపుత్రా । వారలనమ్మవద్దూ పవిత్రా । కామమిడువలేని కర్మలస్థిరమైన । శ్రీమంతములజూచిచెడియిలనరులంత । యేమిలేనటువంటీకలలో । నామజంబులుదోచిమేల్కొన । కేమిలేకను పోయినట్లుల నెరుగుమిదపంచాదశాక్షరీ । సద్గురుపుత్రా । వారల నమ్మవద్దూపవిత్రా ॥౯॥

౧౦ కం॥ శిఖరంబుపైకిబోవగ । నొకగ్రామముదాటిమరల నొకటెక్కువిధం । బకళంకమైనయీ । దోషకుపాత్రుండైనవెనుక । తానెహంశక్కి । దెలిపేదేమి నేనె హంశక్కి । తానెలేకనుపచ్చి తానెతననెరిగిన । తానెలేకనెపాయెతనకుమూలములేక । తానునేననరాకసత్యము । హానియున్నదిబట్టబయలే । గానిఅన్యంబేమిలేదిగ లేనికల మేల్కొన్నవెనుక । తానెహంశక్కి తెలిపేదేమి । నేనెహంశక్కి ॥౧౦॥

౧౧ కం॥ పరిపూర్ణులైతిమియా । యెరుకనుభ్రమింగితిమటంచు । వెఱ్ఱిజనంబుల్ । పరివరివాదంబులచే । పరిభ్రమింతు చెదరుగాని పాటిగాదోయీ । బుద్ధులుబలికేమాటచేటో యీ । మెరుకెవరు తానెవరు యెరుకమిర్గింగినదెవరు । గురుతెవరు సాక్షెవరుకూటస్థు డననెవరు । గురునిచెనీవెరుగుమీగురు । తెరిగెయెరుకెలేనిదనుచును । స్మరణజేయు చునుందుమింతియెచాలునె పరిపూర్ణమంతె । పాటిగాదోయీ । బుద్ధులుబలికెమాట చేటోయీ ॥౧౧॥

౧౨ కం॥ యీయాకాశమువల్లను । వాయువువహ్నినప్పుపృధివి । వరుసతో జన్మిం । చీయెరుకమేనుజగములు । బాయకజన్మించెననుచు । బలికిరిగదరా । శాస్త్రము లెన్నోనిలిపిరిగదరా । ధీయుతంబుగవంధ్య స్త్రీసంతుగలదన్న । మాయమాటలునమ్మి । పరిభ్రాంతిబడబోకు । తోయదనాల్గపశరీరముతోడనె నీమూడుమేనులు బాయగదఅయ

మాత్మనిజమింత రయకనేవేదంబులందూ । బలికిరిగదరా । శాస్త్రములకెనే నిజిపికి గదరా ॥౧౨॥

ఇతి నిజానంద పోలోజు వీరయాచార్య విరచిత
ద్వయాత్మ దోషరహిత పరమ
తత్వే మతాల లక్షణన్నామ
సప్తమోధ్యాయః

౮ా పరిపూర్ణబోధ ౨౭

౭౩ కం॥ వినివిననివాడవైవిను । కనికనకనుగనుమతన్ను । గనినదెలేకుం।డను మాత్రమైన యూగుప । తునుయెరిగెయెరుకయేడ । దోచలేదంటీ । కలలోముల్లెదాచి నట్లంటీ । మనమేబుట్టనివిశ్వమన కలిమినిజమంతే । గనినావచెరుకుఫలములు ఫలియిం చినమాట । అనువుగలకొయ్యనుమనుష్యుడు । అన్నమునకాసించుచుండగ । తినుమను చువంధ్యాసుతుడుమా । యనుజూడనితినుపించినట్లూ । దోచలేదంటీ । కలలోముల్లెదాచి నట్లంటీ ॥౧॥

౭౪ కం॥ తనువేరుతానువేరని । యనుకుంటివిగానియట్లు । యనవగుదెపుడుః । తనవలనదోచుతనువని । తనువొక్కడెలేకపోయిన తనువెలేకుండూ నేననుటాకుతావె లేకుండూ । తనువొక్కడుంటె నెతనువువిశ్వమురెండు । గనుపించుగదహంకృక్కను కొనేననెమాట పనువునీవెపుడైనయిట్లను । కొనుటకేమాధారముండెనొ గనియునీలేమి డినిదెలిసి । తనవునెలేనన్న వెనుక । తనువెలేకుండూ నేననుటాకుతావెలేకుండూ ॥౨॥

౭౫ కం॥ జీవాత్మలవేర్వేరుగ । భావించియునింతవరకు । భ్రమజెందితివా । జీవా త్మలు భిన్నరూపులు । దేవుడెయీబట్టబయలు । దెలసుకొవోయీ । లేనెరుకానె । జీవశివు లోయీ నీవెనిన్నెరుగూమినీనామరూపాము । లేవుదేవునిమరల భావించునీలోన । దేవున కునీకున్నభేదముదెల్పుమిరనేవినియుమరల । సావధానముజేతునీనా యావలదిపూర్ణ మనుచు । దెలుసుకొవోయీ । లేనెరుకానెజీవశివులోయీ ॥౩॥

౭౬ కం॥ నేనగసూక్ష్మదేహినొ । మానసమోహింద్రియమునొ । మరిజీవమునొ । మేనగునొభూతములనొ । ప్రాణమునొ విషయములనొ । భ్రమనేనొయనియూ । అను మానాముబడకుమిట్లనియూ । మానూమియిపుడన్న మాటలన్నియునీవె । గాని వేర్వేరు గనిపించుచుండును । నేను నేననిపలుకుచుంటివి । గానినీమూలంబునీవెని । భానముగ నిన్నుండజూచిన । దాననెమృషయానుయెరుక । భ్రమనెనొయనియూ । అనుమానము బడకుమిట్లనియూ ॥౪॥

౭౭ కం॥ జ్ఞానమునేననొక్కటె । జ్ఞానముచేబయలు తననుగనియామిదః । జానమనుదానిలేమిని । జ్ఞానముచెదెలసెనేని । జ్ఞానమేదోయీ । బ్రహ్మాండముగానరాదో

యీ । జ్ఞానామేఆకాశ సూనామువతుదాని । లోనె బ్రహ్మాండముగానవచ్చునుచూడు । జ్ఞానమజ్ఞానములుపేరను మానవులకీగుట్టుదెలియదు । జ్ఞానాతీతముగన్నవారికి । జ్ఞానమే పుళ్ళక్కియెరుక । జ్ఞానమేదోయీ । బ్రహ్మాండముగానరాదోయీ ॥౫॥

౬౮ కం॥ లేనియహమిట్లుదోచియు । నేనై బ్రహ్మాండమయ్యె । యీతనువెరుకై । గానబడుతనకుతానే । లేనిబయల్జూచినంత । లేకపాయగదా । అచలమునెరుక లేక పాయగదా । భానుని తేజాములోనతిమిరములేక । తానై తానరుదెంచి భానునిపొంద గన్న తానుయెక్కడనిలువకుండగ । తానెమాయంబైనయట్టుల । లేని యీనెరుకస్తే గురునితో । తానెతనలేమిడినిదెలసి । లేకపాయగదా । అచలము కెరుకాలేకపాయగదా.

౬౯ కం॥ అనుమానమెందుకింకను । వినుపింపుమినీదుకలిమి వీరూపంబున్ । గనజేయుమిదాృష్టాంతము । గనుగొంటివనీవు నిజమే । గనరామాయయ్యా । సంశయ ముంటెయనరామాయయ్యా । వినజెప్పమాదీనీవినినెముందరిబోధ । వినపింతుపైదాని విధమెల్లగనిపెట్టు । మునుపునీవితర ప్రబోధలు విని నరీతిదిగాదు సత్యము గనువచింపు మివుండివుంటెగానబడదాయెరుకరూపు । గనరామాయయ్యా । సంశయముంటె । యన రామాయయ్యా ॥౭॥

౭౦ కం॥ ఆకాశముబయలనుచును । లోకంబునబలుకునట్టి । లోకులమాటల్ । నీకెట్లునమ్మకంబగు । ప్రాకటముగబయలు కెపుడుపలుకులేదోయీ । శబ్దంబుంటెపలుకు గాదోయీ । అకాశమనగనీవరయు శూన్యంబాదె । నీకాత్మయైలోకలోకంబులై వెలసె । జోకతోయీబట్టబయలును శూన్యమనియనరాదుయెప్పుడు । ఏకమైనిలచున్నయట్టి యీ పరిపూర్ణంబులోన । పలుకులేదోయీ । శబ్దంబుంటె । పలుకుగాదోయీ ॥౮॥

౭౧ కం॥ ఇదిగలదు గలదుకలదని । యిదిలేదిదిలేదటంచు నెరిగినయెరుకన్ మొదలెరిగితత్వవలెనని । ముదముతొభాగవతకృష్ణ । మునిజెప్పలేదా । కందార్థముల గనివినలేదా । వదలాక గురుమూర్తి పదపద్మములనమ్మి । విదితంబుగనుమ్రొక్కు । వుదయాస్తములయందు । కదలకను సేవించివింటివ । గాంచెదవుయీబోధమర్మం । బిదియెపరమరహస్యమనిగుర్తెరిగె । యెరుకనువిడచి కృష్ణ । మునిజెప్పలేదా । కందార్థ ములగనివినలేదా ॥౯॥

౭౨ కం॥ గురుతనగసాక్షిద్రష్టన । మరిచైతన్యంబుగగన । మనమాయయ నన్ । యెరుకనగచూడుదీనం । దరయుమిబ్రహ్మాండమంత । నగుపాడెగదరా । యిది లేకుంటె నగుపాడదొరా । తురగంబునకు కొమ్ములరుదెంచినట్టాల । నరుదెంచెగదర దానందు నెక్కడలేక । నరసితివకనకంబులోపల । పరిమళంబుదయించినట్టుల । నరు దుస్వప్నములోనరాజై । కరినిపైగూర్చిండినట్లూ । నగుపాడెగదరా । యిదిలేకుంటె నగుపాడదొరా ॥౧౦॥

౧౩ కం॥ నేనుల మేనులకున్నా । వానికి విద్దెనము సాక్షి । ప్రకృతికనుమే । జ్ఞానమను తెలివిచేతను । లేనటుకనుగొనినంత లేకపాయగదా గగనముబయలుగాకపాయగదా । తానై తానుదయించిరనుపురుషంబుగాంచి । తానె భ్రాంతిని పొందించెనను తానెరిగిన లేనివాగను పోరవ్వుంచె । గానటువలెనె యుకటూప్ప । కీపురుష్కముగుపునితోను । వెలసినంత రానిల్లుకేడ । లేకపాయగదా గగనముబయలు నాకపాయగదా ॥౧౩॥

౧౪ కం॥ పాపంబులుపుణ్యంబులు । జూపింపుమిరా యితేని సుచరితులకున్ । పాపలనడుమను వెలిగెటి । పాపహోరకగు నేదాన్ని తెలుసుకోరా । బయలంచెయకగనరా దుగదరా । వ్యాపింపుబయలును లోపాలు పుంచెటూపించపవాన్ని పేపట్టగనలేను । యూపరమగోప్యంబు పెరిగుట కెంతవారలైనా పెరిగెంటిప కృష్ణుయవనబెనుగా । నీవగిదిమానవ్యులుగారంచని తెలుసుకోరా । బయలెంచెయకగనరాముగదరా ॥౧౪॥

౧౫ కం॥ సుమహాత్ములక్తు మేపది । క్రమముగను తెలుగదోతె । గానగరాదొ । భ్రమహపమైనదెయుపరుప । భ్రమపుడిరోగానరాము । పాటింపహోయా । భ్రమమూలామె బ్రహ్మాండమోయా । అమనస్కమాకారాత్మకముసిపసుపనె । విమలాత్మసికిట్లువినజెప్పితిమపను । విమరించినయుద్వాపగ । నివిరాగుపయాలముగదెలిసి భ్రమజగంచెయకలనుమంచుమి । భ్రాంతిబుట్టమినిన్నుసేపె । పాటించహోయా । భ్రమమూలామె । బ్రహ్మాండమోయా ॥౧౫॥

౧౬ కం॥ నవెనిన్నెపగుమిట్టుల । యేపింతలులేకయుండు యూబయలందున్ । నీవచ్చుపేదిపూలము । నీవెన్నడురావుపోవు । నిర్భయము దెరా । నేజాపినస్వచ్ఛాము గనరా । నీవులేనపుడైతె చాపుప్పుట్టకిచెప్ప । లేపుబెప్పటికొరుకు పెప్పన్న పరిపూర్ణ । భావములోయితరంబుజననంబేవిధంబునరూనోజూచిరయు । నీవుపోలిప చాలయింకొక లేవియావలలేవుచూడా । నిర్భయమిదెరా । నేజాపినస్వచ్ఛాముగదరా ॥౧౬॥

౧౭ కం॥ తననొక్కటిదప్పదీసిన । తనువుజగంబేవలేదు । వగదెరియుమినీ । తనువింద్రియవిషయంబులు । ఘనమగుసుఖదుఃఖములనీ । సుఖానుభవారా । తానుండుళ్ళకై పాయెగదరా । తనుపూతాతోచిని । తనకద్విమృషజేసి । తనలేమినిజమూగ తానుభావించిన । వెనుకతనుతానన్నదెవ్వరా । గనుటకెవ్వటలేమిమిపట । అనిశముగ నారీతికలవని । అచలముంటునప్పుడెమెపనీ । సుఖానుభవారా । తానుండుళ్ళకై పాయెగదరా ॥౧౭॥

౧౮ కం॥ నేనాకారాత్మకపుని । నేనెరిగియు నేనుదోతె । తెలుసుదేహా । పూనుంచవచ్చునచలము । గానియుపాన్నెయగుచెపప । గనరానాతినయా । గురుడో దిట్లువినరనన్నినయా । నేనన్నదాంట్లో పెలేని ప్రసంగాము । నేనన్నదేగీనరేమ అసలమాట మాసమురనేనన్న నహముమలేపిచనిలేకుండజేసితే । తానుయెవ్వరో దైవమెవ్వరో । తత్త్వకారంబనగనెవ్వరా । గనరానాతనయా గురుడోదిట్లువినరనదినయా ॥౧౮॥

౧౭ కం॥ నీవున్నచోటయీజగ । మెవున్నదినర్వవివిధమాయాత్మకమై । నీవు లేనట్టిచోటను । నీవివిధజగంబులేదు । నీవెమూలంబూ । బ్రహ్మాండముకు నీవెస్థానంబూ । నీవులేకుంటైతె దావలేకున్నాది । నీవల్లనేః లెనీవివిధజగమెల్ల । నీవుయెవ్వరో చూచుకొమ్మిగ । కేవలంబైయున్న బయలున । లేవుసుమివొకనాటికైనను । నేవికార ములేనిదాంట్లో । నీవెమూలంబూ । బ్రహ్మాండముకునీవెస్థానంబూ ॥౧౭॥

౧౮ కం॥ యెరుకననార్థమేనగు । మరుపనతనలోనిమూడుమరిమేనులగు౯ । యెరుగెరుకలేమినదిసి । సరిపెట్టుసులేనిదాంట్లో సరిపోవుగదరా । ఆపైనుండీనెరిగెదెవ్వడురా । యెటకావెఅపంమిల్లైనిగియెరుకనువీడి । తిరిగిచూడకుచూస్తెనరకావుయిదెసుమ్మి । గురుతులేనటువంటి అచలము కెరుకనెలేదనియుమరల । నరయకిగ మీగురునితోడెయానబెట్టివచింపుచుండీ । సరిపోవుగదరా ఆపైనుండీ నెరిగెదెవ్వడురా ॥౧౮॥

౧౯ కం॥ నీకలలోనానావిధ । లోకంబులుమునుపులేని । లోకులుదోచి । నీకలను మేలుకొన్నను లోకంబులునీకుదోచు । లోకులేరోయీ । మూలముయేడ నీకులేదోయీ। లేకతోచినవెనాలోకంబులోకూల । నాకేర్పరించుమి నీకలిమికలనేనీ । రాకపోకలు జూచుకొయిగ । నీః లనెవృష్టాంతమునుదె । ట్రీకలను మేల్కొలిపితిగయెరు । కాకలలో గనుపించిపోవు । లోకులేరోయీ । మూలముయేడనీకులేదోయీ ॥౧౯॥

౨౦ కం॥ లేనెరుకనవిస్తారము । నేనీకునుజెప్పలేదనిభ్రమదొలగు౯ । తానారియయ్యితనకును । తానెపురుషునిగనయ్యె । తానెభ్రమించూ । మూలములేని మేనుసృజించూ । తానెమాత్రువుతనకు । తానెపితృవుసకలా । మేనులై వేర్వేరుతానుండుతనవల్ల లానెతన లేమరసిచూసిన । దానివెతనరాకపోకలు । దేనియందునదిరుగుచున్నవో । దాన్నిగన్నులేనటంచూ । తానెభ్రమించూ । మూలములేని మేనుసృజించూ ॥౨౦॥

౨౧ కం॥ లేనిదిలేనెలేదిగ । పూనున్నదినచలమొకటి । పూతంబగుచు౯ । గానసీకేలచింతిగ । మానసమునమంచవలదూ మానీతివంతా । అనుమానముమదినుంచకింతా । లేనినీకలలోన మేనునిమిషముసేపు । లేనిభ్రమలనుబొంది । తానుమేల్కానుజూస్తే లేనెలేదాయెరుకమాటలు । నీనిజముగుదెరిగినంతలో । మానెగదనీకలవరింతలు । లేనిభ్రాంతిని జూచివిడువు । మానీతివంతా । అనుమానముమదినుంచకింతా ॥౨౧॥

౨౨ కం॥ వింటివినెయెరుకచరిత్రము । గంటివిగదబట్టబయలుగనినంతనెలే । నంటివిగదమరియెచ్చట । తంటలుయిగదీరిపాయె । దానిజోలిదువూ । తెలిసినన్నదానిజోలిడువూ । లేనియీజగమెరుక లేనెలేదనిచూడ । లేనివారితొకలహమేలజేసెవుమళ్ళీ । పూనియున్నదిబట్టబయలె । నేనునీవనరాకస్థిరమౌ । దానిలొలేనెయక రూపముగానరాదిగనేనుమేనౌ । దానిజోలిడువూ । తెలిసితినన్న దానిజోలిడువూ ॥౨౨॥

౨౩ కం॥ కనవచ్చెనయీయెరుకను । గనుగొంటివచూపుదాన్ని గలదెక్కడనో। వినుపింపుమినాయెదుటను । గనిపింపదుదీనిమొదలు । గానరాదోయీ । స్వప్నములోనిమే

నుజూడోయీ । తనయీఅనుమానింపదగదులేనెరుకుంటె] యనరాదదయమేమి యను మానించకుమిదిగో] వినుమిరానేనన్న యూహములో । వివిధములుగాదోచుచున్నవి ; గని యునహమొకటెగరగొట్టిన । గనుపడేదిగలేదుయపలా గానరాదోయీ । స్వప్నములోని మేనుజూడోయీ ॥౯౩॥

౯౪ కం॥ వున్నట్టులుందజూచియు । కన్నట్టులదెలిపినాను , కలతేమిరనే । నన్నొ వొకపద్దుమీదను । సున్నానెవొకపాటబెట్టి । జూడుమాపద్దూ । లెక్కకుమరలవాడారీపద్దూ । అన్నాతననెరుగమిమన్నజగమెరుకలు । నున్నమృషగాదెలసియున్నాదేమనరాక కన్ను లకు వైత్యంబుగప్పింయు । మిన్నుగూలెనటంచుఆమయు । దన్నమాటయనిర్గితులదొద టున్నవాపశ్యక్షముగనూ । జూడుమాపద్దూ లెక్కకుమరలవాడారీపద్దూ ॥౯౪॥

౯౫ కం॥ లేనెరుకనుగురుమూర్తికి । దానంబుగనొసగిమరల దానిగొనకుమా । యేనరుడుచ్ఛిష్ఠంబును । తానిడచియుమరల తిరిగిదానిగైకొనునే।అట్లనెరుకమానికన తగునే । క్షోణిలోపల ప్రజ్ఞమానిపులెవరైన । దానమిచ్చిన విత్తామూనుయడుగటతిరగి । పూనుదురెతిందాయువెంట్రుక । లేనదినబడిపోయియున్నను । గాననృపసూడనే ద్రుత్తె ఘనులుసూనృతవాచవిడచి । దానిగైకొనునే । అట్లనేయెరుకమానికదగునే ॥౯౫॥

౯౬ కం॥ లేకనరుదెంచుయెరుకను । నీకులసామ్యంబుజేసి । నీవాగ్రతనే] యేకం బుబట్టబయలని । నీకలయెరుకలనుమానుమింతెచాలన్నా । చిక్కులచదువుకంతులేదన్నా। పాకటముగబట్టబయలున్నదరయాక । చికాకుగనుయెన్నొజెప్పుచుండెరి చీఛీ] లోకవాస నవిడువదెందుకు । నీకుమూలముగలదటన్నాను । సూకరముకు శృంగమేప్పడి । ఆకసము పూబూచినట్లు । నింతెచాలన్నా । చిక్కుల చదువుకంతులేదన్నా ॥౯౬॥

౯౭ కం॥ ధీమంతుడవనినీకును । యీ మహానప్పొదలెస్స నిమిత్తిస్థినిదీ । స్నే మాతమైనమరువక । నీమనసునదలుపవలయు । నీమంత్రములనూ । ద్వాదశషోడశీవా క్యములనూ । సామాన్యమనరాదు । జతనంబుగనుదాచ । నీమనసుకతికిస్థి । ప్రేమతోధ్యా న్నించు । నీమనసుజెదగొట్టవలచియు । నెన్నొరీతుల జెప్పుచుండెటి । యీమనుజులెవరై నయడిగిన । నేర్పరించకుమదినిదెలియక । యీ మంత్రములనూ । ద్వాదశషోడశీవాక్య ములనూ ॥౯౭॥

ఇతి నిజానంద పోలోజు వీరయాచార్య విరచిత
ద్వయాత్మ దోషరహిత పరమతత్వే
పరిపూర్ణబోధోన్నామ అష్టమోధ్యాయః

---

౯ బోధ ప్రతాపము ౬

౧౦౦ కం॥ యెరుకతనుతానెదోచియు । గురుముఖమున దానిమూల . గూఢార్థం బున్ । గురుతెరగినంతలోపల । హరిగని కరిమగ్గినట్లూ । నచలాముగన్నా । నిల్వదు

యెంత । ఆశ్చర్యమన్నా । గురుడేమిచేసెనట్టి పరిపూర్ణమిదియాని । మెరుకెన్నడెరుగాదు । మొగేననొః వేళ । వచనకొకలకాగో తనునెల్లైయగ నేర్చునొతద్భోపంబున । హరునితి మిరముజూడబో యునకరణేగానిలుపుంచనల్లై నచలాముగన్నా । నిల్వాదుయెంత ఆశ్చర్య మన్నా ॥౧॥

౧౦౧ కం॥ అవణంయునీటగూడిన । ద్రవ్యమైననులేకపోవు । దానివిధముగన్ । చవిబుట్టబోధపన్నను । ధనినాకనితులరెయెరుక । భ్రిమయమైచనును । కీల్ దెలసినాశ్రి ముబలేనగనూ । పవిమాలమునగురునిపదపద్మములనమ్మి । స్వపమాచరించేటిసాధున ద్భూరుషూలు । అనినిలొ యుగబుట్టిజోరని । అర్కులేరణచేరిపేసిరి । చవిసపెట్టినమెరుక లేదని । జెప్పితినిపరిపూర్ణమెనగ । భ్రిమయమైచనునూ । కీల్ దెలసినా।శమలు లేవిగనూ ॥౨॥

౧౦౨ కం॥ సిరిగన్నల గసమిణియు । మరిదూరిందైనయట్లు । మాగుణశాలి । పరిపూర్ణబోధపడశిన । మరిమెందునలేనిమెరుక । మటుమాయమన్నా । యీబయ లందు మెటునిల్వాదన్నా గురుమంత్రమని యేటిదురుసాయుధముతోటి । మెరుకవృక్ష ముమూల । మెరగినపరనివాస । తిరిగిపుట్టుదు రెప్పటికినస్థిరపురెయెరుకను నెరిగిన రికిన । తిరిగిపుట్టనెక్కట్టలేరెరు గురునిచెమెటుకొంచె । మటుమాయమన్నా । యీబయ లందు । మెటునిల్వాదన్నా ॥౩॥

౧౦౩ కం॥ మరణనుషుప్తిలోస్వప్నం । బెరుకజగంబేడలేక । యేతెంచునొయీ । పరిపూర్ణబయలులోపల । నరుడెంమను తనకులానె । నాపుత్రవినరా । బయలునుజూస్తే । నగుపడపౌరా । యేపగిదిగనుపించినేగూనొకదమెరుక । యాపగిదెకలమెల్కజూపెట్టు మీరెండులేపతేవకువచ్చిపోవున । దెంట్లనొఅదిమొటరెరింగితె చూపరూపులమెరుక యిదిఅదిజూచెవారెవరుండెరపుడు । నాపుత్రవినరా । బయలునుజూస్తే నగుపాద పౌరా ॥౪

౧౦౪ కం॥ రోగిప్తిరౌషదంబును । బాగుగచేకొన్నవ్యాధి బాధలువిడునో । యీ గురుబోదట్టులనె । పేగంబునగొన్నవారి । కేదిరాబాధా । చింతలుదీరె । లేదుయేవేదా। మోఘంబుగలభ్రాంతి తోగూడుమెరుకాను । నీగుర్తుచేతానునీవెరగిపరిపూర్ణము । వేగ మునవర్పించినిపెటకేగుదువాసితోటినర్వం । దేగుగదపరిపరివిధంబుల । నీగురుతునెరి గేశరీరా । మేదిరాబాధ । చింతలుదీరెలేదుయెవేదా ॥౫॥

౧౦౫ కం నిప్పుకర్పూరములుగలి । నప్పుడెనొకకొంతసేపు । నగుపడిమరలన్ । నిప్పుకర్పూరములుచను । నప్పగిదిలేనిమెరుక । నగుపాడెగదరా । బయలందేడనగు పాడదౌరా । తిప్పాలుగలయెరుక । తప్పొననరుదెంచి । అప్పుడెగురుశిష్యులైమాట్లా డినమీద । చెప్పకనుమటుమాయెగదర । చెప్పుటపనెపరైరెలేరిగ । చెప్పేదేమియు చెప్పరానిదె । చెప్పితినియెడతెగనిదాంట్లొ నగుపాడెగదరా । బయలందేడ నగు పాడదౌరా ॥౬॥ బోధప్రతాపన్నామ నవమోధ్యాయః

౧౦ దోషస్థితి లక్షణము ౭

౧౦౬ కం॥ యేతత్త్వమంతటనుగల । భూతతంబరయున్నట్టి యమిషవరితం । భూతలమునసన్మిషులకు । నేతీరునతెలియనగును । నెపుగరాదప్పా । అంచనినదెనెవిదు గుగాదప్పా । భూతభావిష్యవిజ్ఞాతి ప్రసిద్ధిసె । వాక్యయుంవఖిలవఖ్యాతిగల్గినెనేమి । స్వాతిప్పముగురియునంతట । స్వార్థకందేమాయహక్తిగా । హేతువగువిందువ్వులు ముత్యములేతరిగవరిపూర్ణబోధ । నెపుగరాదప్పా । అందరిపనెనె । దిపునగాదప్పా ౧॥

౧౦౭ కం॥ దెల్లపుకొందనియున్నను వెల్లమువాంఛున్న యట్టివెల్లమువతుగన్ కల్లజగంబునవిరుగును । మెల్లపుకు దెలియవచ్చు । యాబోధస్థితినీ । మెపుకనెంగి యేగినయుతనీ । వాక్యపుకంనెబోలినాపినవారికి । కల్లజగమెుకాలగలమువారలకిన్నా చెల్లినాయామాటకుచ్చితజనుమునరకముపాలునాడె । చెల్లమగునాసేతివిరలకెల్లనెయ్యా తావడచినట్లూ । యాబోధస్థితినీమెపుకనెంగి । యేగినయుతనీ ౨॥

౧౦౮ కం॥ కోపదొకైనదీపల । దాయద్వాలసమమునాను పలపోయునునం । సాధువున్నలొనర్చెటి । నేరంబులునాంచియున్న నీతిగానడూ । ఖుతయలది ప్రఖ్యాతి తాపినడూ । నారిపుత్రుల జూచినానందమొందాడు । కీలజెవకుమెవ్వహోరావదలకైన । పారడుయుద్ధంబులోపల । పోటుజేయకు పెవలనుపే । మారదుగుదు నాజ్ఞయెవ్వుడు । మీరదుమెపరెట్టులున్న । నీతిగాదనడూ । ఇతరులవిప్రఖ్యాతిరొపినడూ ॥౩॥

౧౦౯ కం॥ పరిపూర్ణమెరుకనెరిగియు । మెరుకనువిడనాడి మృత్యుదెల్లుండనగన్ । కరచరణంబులుతమవని । జరిపినవిధమునునుచూడు । నతివక్రైనమూ । పురుషుంలేని సౌందర్యకరమూ । కరిదిన్న వెలగకాయలునున్నవిధము యేమె । త్రికగౌకాలినమలుకపురి విచ్చునట్లుగ । స్థిరప్రయోజనమునకులేనివి । మరమరిగగలిగుంచెనట్లుగ । మెరుకవివి ధములుంచుతమతా । నెరగినతరువాతమిగుల । నతివక్రైదనిమూ । పురుషునిలేని సౌందర్యకరమూ ॥౪॥

౧౧౦ కం॥ స్థితిదెలసినట్టివారలు । రతనమ్ములరాశ్యలోని రతనములవలెన్ । క్షితిలోపలమానవులతో । నతివ్యవహారములు । నలుపునట్లానెవినుమీ । లోకములవారిట్లా నెకనుమీ । పతిభక్తిగరిగీన పణతిమాషణలందు । హితనై మంగళసూత్రపతకముంచిన యట్లు । కుతుకముతొవరిపూర్ణమున్నది । గుటతెరుగుమేనెరు కరమే । గతియనిన పసిబాలునింద్రియ । వెతలుజెందినవిధమునెరుగనట్లానెవినుమీ । లోకములోవారిట్లానె కనుమీ ॥౫॥

౧౧౧ కం॥ సువిచారయిట్టిస్థితిగల । ప్రవిమలచిత్తునకు మెరుకపద్ధతిజూడన్ । రవికిరణములలోపల । లవమైనప్రయోజనముకు । రావురికకలూ । అధికమ్ముగున్న దేవుళశికళలూ । భావించిచూడుమేప్పుడునతారలునున్న । నేవిగనుపదకుండె । యా దీప ।

కనందు] కేవలంబుగజూడుమురకీ । పావురులముట్టించయావెలు । గేవిధంబుననిర్ప్ర యోజన] గావెలుగుచుండుచుండియప్పైతే] రావుశశికళలూ । అధికముగున్నలేవుశశి కళలూ ॥౬॥

౧౧౨ కం॥ జీవంబులేనిదేహముడలున్న । జీవంబుగలేచిసూర్య చంద్రులవతుగన్। దావశ్యముగనుగనుపడి । దేవతలజయించినట్లు వెలుపవచ్చిననూ । భ్రమజెందాదేవళుపు జూపిననూ । యేపింతలునుగన్నినావంటివనిదెలసి । భావించువారినేపగిదిగు త్తెరుగూట। బూ విచిత్రములన్నిమొదలె । నెరిగిమెరుకనువిడచియుండిన । కేవలాత్మలువారెరుం గనిదెమరుగులేపాను । పరులూదెలుపవచ్చిననూ భ్రమజెందాడె । వలపుజూపిననూ ॥౭॥

ఇతి నిజానంద పోలోజువీరయాచార్య విరచిత
ద్వయాత్మదోషరహిత పరమతత్త్వే
బోధస్థితిలక్షణన్నామ
దశమోధ్యాయః

---

౧౦ గురుని లక్షణము ॥

౧౧౩ కం॥ భ్రమవలనవచ్చుశిష్యుని । భ్రమదీరెటిబోధదెల్పు ప్రభుదేగురుడౌ । భ్రమదీయతెరవెరుంగని । భ్రమికుడు సద్గురుడుగాడు । పాటించవోయీ । ఆగురువల్ల । భ్రమదీరదోయీ । కమనీయమైనట్టికాంతపండునితోటి । భ్రమదీరసంతాతిబడయనట్టుల సుమ్మి । యమనియమప్రాణాయములచే । నెరుగునావజ్యోతిబయలని । శ్రమలుబెట్టెటి బాధగురుషులుజెప్పగనెతాలేకచనున । పాటించవోయీ । ఆగురువల్ల భ్రమదీరదోయీ॥

౧౧౪ కం॥ వుపదేశమనదెరుంగక । నుపదేశందిత్తుననుచు । నూహించెటియా। చపలాత్మలగొనియాడకు] కపటాత్ముడుగురుడుగాడు । గనిపెట్టిచూడూ । యీపరి పూర్ణ] క్రమమెరుగలేడూ । కపటవేషమువేసికొపీనమునుగట్టి । వుపవాసములు సలుపుచుండు లోకులుమెచ్చ । జపములపములుజేయుచుంతేయు । జనులకెల్ల భయంబు జూపుచు । నెపములునులేనట్టుగనుపడి । వుపముచేతను భ్రితుకువాని । గనిపెట్టిచూడూ। యీపరిపూర్ణక్రమమెరుగలేడూ ॥౨॥

౧౧౫ కం॥ కోరికతోవచ్చిశిష్యుడు । యేరీతిగగలిగెభ్రాంతి నెవ్వడననుచున్। యీ రీతియడుగనేనియు । మారునుప్రతివాదియనుచు । దుర హంకారుడురానమ్మితెముక్తి । దొరుకునంచునురా దరిలేనిఘోరసంసారముదాటించె । పరిపూర్ణబోధనేర్పడదెలియనే రాక । గురుషలముమేమనుచుమెరుకె । స్థిరముగలపరిపూర్ణమనుచును । నరులనందరి జెరుపుగదవా । నరమువనమునుజెరచినట్లూ । దురహంకారుడురా । నమ్మితెముక్తిదొరు కునంచనురా ॥౩॥

౧౧౬. కం॥ త్రివిధదీక్షితులొనర్చియు । ప్రవిమలశిష్యునకు మేపకక్షమదీరు టకై । త్రివిధమంత్ర ములమర్మము । సవినయముగదెలుపవలయు । సాంగోపాంగము గన్ । మానసములోసంశాయముడుగన్ । భువిలోనయిఘుమళ్లిపుట్టుచావులులేని । భవనాశరహితమౌ పరిపూర్ణబోధాను । చవియుబుట్టగదెలిపినీకెదు । దేవమునారనిబుధులు మెచ్చ । అవనిలోపలనరెనరె । యనునట్టు బోధసుజేయవలయు । సాంగోపాంగము గన్ । మానసమూలో సంశాయముడుగన్ ॥౪॥

౧౧౭ కం॥ శరణాగతుడై గురునకు । చరణంబులపూజజేసి సేవగొనర్చి । మరి సుప్రసాదముసుకొని । పరిపూర్ణప్రబోధమున్ని । పరమపురుషులకూ । జన్మములేదు భ్రాంతిరహితులకూ । తరమౌనె యూబోధనరయూటకై నాన్యు । కరుణరేకనుయెంత । ఘనులకైననుగాని । అరుణికిరణములను సోకనివరణగునెతిమిరాంధకారము । నరుడు పాపనుడౌనెయీతనువెరుక గురుయర్పణముజేయూ । పరమ పురుషులకూజన్మము లేదు । భ్రాంతిరహితులకూ ॥౫॥

ఇతి నిజానంద పోలోజు వీరయాచార్య విరచిత
ద్వయాత్మ దోషరహిత పరమతత్వే గురుని
లక్షణన్నామ ఏకాదశధ్యాయః

---

౧౨ శిష్యుని లక్షణము ౬

౧౧౮ కం॥ లీలామానుషవిగ్రహ । సీలుండాచార్యులనుచు స్థిరచిత్తముతో । నాలుగుశుశ్రూషణములు । మేలుగనడపంపవలయు మిష్టంబుగాను । నలిపితివేనికష్టంబుమానూ । కీలుదెలియనిచదువు చాలజదివెందూకు । చాలించునీవిట్టికీలుదెలసుకోని । మేలుగను తనుధనముమదిపైనెట్టివాంఛలులేకగురునకు । లోబడై యూబోధవడసిన । చాలువానికిసాటిగలరె యిష్టంబుగానూ । నలిపితివేనీ కష్టంబుమానూ ॥౧॥

౧౧౯ కం॥ గురుదేవివిశ్వేశ్వరుడని । గురుమంత్రిమెప్రణవమనుచు । గురువెలసినతత్పురివారణాసియగుమ । గ్గురుచరణజలందెగంగ । గురిగలుగావలెరా । యెడతెగకుండ, గొనియాడవలెరా నరులిష్టదైవంబునకుపూజించినయట్లు । గురుసన్నిధికిపత్రకుసుమంబులనుగూర్చి । నరమరలులేకుండశోడషినర్చనలపూజించిజనన । మరణములులేనట్టిబోధను । నెరుగజేసిన నిజగురునిపైగురిగలుగావలెరా । యెడతెగకిట్లుగొనియాడవలెరా ॥౨॥

౧౨౦ కం॥ గురునకుమార్జనస్నానము । వరుసతోజేయించిధౌత వస్త్రములొసగి । తరువాతఆసనంబును । తిరముగగూర్చుండబెట్టి । తిలకంబునొసటా । పరిమళద్రివ్యములనుంచుమెదుటా । ధరియించుకర్పూరా గరుకస్తూరియుమేన । పరికర్మమునభక్ష్య ఫలహారములనొసగి । మురయుచునుతాంబూళదక్షణ ములను యర్పణజేసి నిరతము ।

జరుప్రమించనిల్లింగసేవలు । సాధనంబుల భాంతిపిడచి । తిలకంబునొసటా । పరిమళ ద్రావ్యా మలనుంచుమెదుటా ॥౩॥

౧౨౧ కం గురుదేతల్లియుతండ్రియు । గురుడేబ్రహ్మంబు విష్ణు గురుడేశివు డున్ । గురుడేఖాందవుహాపతి । గురుదేనాకతిగతనుచు । గొనియాడవలెరా । గురునామ మిట్లనుకినమౌరా॥ గురుదేగ్గు దెంటీన గూర్చుండరాదౌను । గురుభక్తితెరవెరగు గురుగీత లనుజూచి । గురునితీర్థప్రసాదములనె గొనుమగురుమంత్రంబు మరుపక । గురునిచే బూబోదనొంటిప । తిరిగిపుట్టనిగెపుడుగురుదె ॥ గొనియాడవలెరా । గురునామమిట్లను టీనమౌరా ॥౪॥

౧౨౨ కం॥ గురునిందచేయవాదిగ । గురుబోదనుదెలసి దూరగూడదుసుమ్మీ । గురువాజ్ఞదాటవాదిగ । గురుమూర్తికెదురుపలక్క । గూడదోయన్నా । గురుసేవల కోడ రాదన్నా । గురువాక్యతగురితనెరిగితిరుగుచునుంటె । గురుబోధమర్మంబుగురునీచెదెలి సేవు । గురునికన్నను దైవమెక్కడనెరుగజాలము చూడునిజమౌ గురునిజేరనిజన్మ వ్యర్థము । మరిమరజన్మించిదావ । గూడదోయన్నా గురుసేవాల కొడరావన్నా ॥౫॥

౧౨౩ కం॥ పతిదైవంబనుపతివ్రత । పతిధ్యానముమరువనట్లు భావములోనన్। మతిమంతుడైన శిష్యుడు । సతతముగురుమూర్తి స్మరణసల్పుచుండునురా । అట్లనె నీవు సల్పుచుండుమురా । పతనొందడతిలోభివతుగసద్గుణశాలి । హితభక్తిభయముం చునతడె సచ్ఛిష్యుడు । కుతుకముతొగురుమూర్తినరుదెంచితెనుమరలెపుడేగునోయని । వెతుకుజెందిటినాడుపూర్ణ । స్థితినెరుంగునెహితవృడైతె । సల్పుచుండునురా । అట్లనె నీవు సల్పుచుండుమురా ॥౬॥

ఇతి నిజానంద పోలోజు వీరయాచార్య విరచిత
ద్వయాత్మ దోషరహిత పరమతత్వే
శిష్యని లక్షణన్నామ ద్వాదశాధ్యాయః

---

౧౩ శిష్య విజ్ఞాపన ॥

౧౨౪ కం॥ మీశరణుజొచ్చినప్పుడు । నాశిరమునహస్తముంచి నానొదుటవిధీ । వ్రాసినవ్రాతలుదూడచి వేసియునాశంకలన్నీ । విడిపిస్థిరయ్యా । నాదురవస్త వెతదీ రెనయ్యా । మీసాటివారుదిగ్దేశంబులనుగలరె । యీశుడెయీరూప మేసినట్లులవచ్చి డానులకు పరిపూర్ణబోధను । జెసియుగజన్మించకుండగ । ఆశపాశములన్ని విడుదల చేసినా భ్రమనిలువకుండ । విడిపిస్థిరయ్యా । నాదురవస్త వెతదీరెనయ్యా ॥౧॥

౧౨౫ కం॥ మోక్షంబుకొరకునేనా । పేక్షలనెంతెంతొపొంది ప్రియముదలర్పన్। యీక్షితిగలదేశములు ప] రీక్షించితిగాని మిగుల] ఖాచారంబూ । యెచ్చటగనను ।

దేవనిజంబా దాక్షిణ్యాలగుమిమ్ము వీక్షింపనాతరమె । సాక్షాత్తుగెనన్నైప । త్యక్షంబుల నుపెట్టి । మోక్షమనెభ్రిమదీప్ప్తితిరినా । ముందుగరమును జూపినట్టుల యాక్షితిరామును బొగడుటకును । విధాతకైనసుతరముగాని । దీవిచారంబా మెచ్చుటగనను । దేవ నిజంబా ॥౨॥

౧౬౭ కం॥ తంటలుగల సంసారము । నంటియున్నైపగలేని యజ్ఞానముచే । నుంటిని నేటివరకుమిము । గంటినినాకలిమి జగము । కలగన్నట్లుగనూ । యీ పరిపూర్ణ ములౌనేనుమేనూ । తిలకింపమిరెనాకులదైవమాప్తులు । తలిదండ్రిగురుదాతలమేటి యొకన్న । మలుకలనులేనట్టిసారము । పులకనగజూపించితిరినా । పరితమేమనిపిప్పునేమీ పాదములెనామూలధనము । కలగన్నట్లుగనూ । యీపరిపూర్ణములౌనేనుమేనూ॥

౧౬౮ కం॥ పరమదయాకరగురువర । పరణిలౌయూనోప నా । పగదెలియుటకై । మరివెవరికిసూక్తులెన్నడు । నరములేకుండగుప్పి । నరికెస్తిరయ్యా । మీసరివారి నరయలేదయ్యా । పరమాపురుషమి కప్పణజేయుదేమున్నదు । గురుకృష్ణమునగనన్నెగొను ముపావనచరిత । గురుచరణంబును దీక్షనెన్నడి । తరిమెదారుడె సంపత్తయు । గురుని కొనగొనకారతయానను । గొనుటముఖ్యముగాదెమదికి । నతికెస్తిరయ్యా । మీసరివారి నరయలేదయ్యా ॥౪॥

౧౭౦ కం॥ యెన్నాండ్లాయెనోయీతెర । తిన్నగగలిగుండెకుమ్ము దెలియునివకనే । దెన్నియుగంబులుగడచెనొ । సున్నారామునేటివరకు । జూచెదేమయ్యా । నేలే పండె దోచదేమయ్యా । పున్నాదిపరిపూర్ణ మెన్నాటికొకరీతి । సున్నవానిరాలేక సున్న స్వప్నాంబావె । సున్నదేమిగలేమనొక్కటి । సున్నదేమిచదువునేప । కిన్నిమిక్కిలిలేమ అరఘడి । యన్ననిలుపనుమిమ్మువిడచి । జూచెదేమయ్యా । నేలేపండె దోచదేమయ్యా॥

ఇతి నిజానంద పోలోజు వీరయాచార్య
విరచిత ద్వయాత్మ దోషరహిత
పరమతత్వోపదేశవిజ్ఞాపనన్నామత్రే దశాధ్యాయః

౧౪ అనుగ్రహ అధికారము ౭

౧౭౧ కం॥ అనియట్లుబలుకుశిష్యుని । వినమోక్తులకొంతిసెప్పి విని సద్గురుమున్। వినజెప్పెకొన్నిసూక్తులు । వినుమాయవిమెట్లటన్న । వినరామాయయ్యా । యెప్పటికిట్లు గనరామాయయ్యా । కనకంబువెలిగార మునుగూడిబచితమా । షణమయ్యె శోభించు కనకాభరణముతీరు । మునుపుయెన్నడు లేనివారమె । మనముమననె దెలియుటకునై । మన ముగూడుట లాయెవిడుపక । మనలనేమనమెరిగెమనుచు । వినరామాయయ్యా । యెప్పటికిట్లు గనరామాయయ్యా ॥౧॥

౧౭౨ కం॥ మెచ్చితినీమానసమును । యిచ్చితిపరిపూర్ణబోధ నేమారకదీ । న్నెచ్చుగజదివి తెలుసుకొన । స్వచ్ఛంబగు గ్రంథమిదియు । చదువూకొనుమమ్మి । నిత్యము

నీవు మదికి మానమ్ము । వదిలించుదీన్నిరేమే పరులాకుజూపేవు] కుదురైనయీబోధ గుణవంతిసీకేసి । మదికొనసంశయ ముంచకికయే । మాత్రమింతకు పేరులేదిక । తుద మొదలు గుర్తెరిగి జెప్పితి । విడియుచప్పనిగేమిలేదు । చదువుకొనుమ్మీ । నిత్యమునీదు మది కిష్టానమ్మీ ॥౩॥

౧౩౧ కం॥ కొందరునీగురుబోధను । పొందుదుమనిశరణుజొచ్చి పొగడినయపుడె] పొందింపకుతరువాతల । జెందునుమొదలై తెతరచి । జెప్పూమిపనులూ । తిప్పలబెట్టి నొప్పేనాపనులూ । సందేహములుమాని సద్విచారుండై తె । బంధముక్తులులేని బట్టాబయలునుజూపి । మెంమలేనటువంటి మెరుకను] నేర్పరచివిడిపింపజేసిన । అందరి లోనధికుండుయగు] నహమెందులేకను పోవునట్లూ । జెప్పూమిపనులూ । తిప్పలబెట్టి నొప్పేనాపనులూ ॥౩॥

౧౩౨ కం॥ పొట్టకొరకయ్యికొందరు । పట్టుమియీబోధయనుచు బలిమినదెలిపీ నట్టులనీపెరగింపకు । పొట్టుసుమీయిదియెనీకు] వలదుకుచ్చితుకూ । అపహాశ్యమై నిలదుతుచ్చునకూ । పట్టిపాముకుపాలు పడబోయగనెవిషము । లెట్టువిడచునువిడువా దట్టులెరగియు తెలుపు । పట్టభద్రంబైనబోధను పట్టుమనిబలిమిన నొసంగుట] పట్టిగొలుసులు కోతికాళ్ళకు । బెట్టిసొంపుగనుంచినట్లు । వలదుకుచ్చితుకూ । అపహాశ్యమే నిలదుతుచ్చునకూ ॥౪॥

౧౩౩ కం॥ సరమలమగుయీబోధను । కుదిరించియుతెలుపగోరు గుణవంతులకున్ । వెదకెదరులేనితప్పులు । అధములుమరియెట్లటన్న । నదివినవోయీ । నిపుణుల మనసు చెదరింతురోయీ । కుదురైనకస్తూరి గురుగంధములవదలి । రుధిరదుర్గంధముల్ వెదకు చర్మజితీరు । మదిసహింపక దూలనాడిన । మాన్యులకుకొరతేమి యాకళ । నిధినిపరిహాసరించుటకముకు । కుదిరెనాగ్రహతేశు పోధన । మదివినవోయీ] నిపుణులమనసు చెదరింతురోయీ ॥౫॥

౧౩౪ కం॥ గడచినపనిచింతింపకు । నడకలనెంచకుమిపటుల నడుపడిగనినన్ । నడుపుమిజనులవిధంబున । కడుతృప్తియుబొందియుండు । కలిగినంతలనూ । చ్చవపడిమెరుక గానలేవిగనూ । నుడువాకుపరద్రవ్య మూహించిభ్రమచేత । చెడకులేనిదిగోరి నడకయట్టులగాదు । ఋషియకుమిసంసారమందున । యుడుములధికంబైనబోధను । విడువకుమియెరుకనెటిస్వప్నం । బెపుడుదోచితెనపుడెమేల్గా । గలిగినంతలనూ । దృఢపడుమెరుక గానలేవిగనూ ॥౬॥

ఇతి నిజానంద పోలోజు వీరయాచార్య విరచిత
ద్వయాత్మ దోషరహిత పరమ
తత్వే అనుగ్రహన్నామ
చతుఃశాఖ్యాయః

---

౧౫ [గ్రంథ పూర్తి] ౫

౧౩౫ కం॥ గురుశిష్యులువేడుకతో । పరిపూర్ణంబెరుకరెంటి భావముల్లెల్లన్ ।
మెరుగెరుక జాడలేదని । గురుతునువిడనాడికిలగ । గూర్చుండిరపుడూ । ప్రీతిమెల
వాలె । గురుతులేనపుడూ । మరియేమిదోచక మాటన్నబలుకాక । పరులన్నదెరుగాక
భావామవామై । తిరిగిమాట్లాడరుగదమది । తెలివిశూన్యంబైనమీదట । గురువుశిష్యులు
లేపమెరగిన । గోప్యమేమియులేదుచూడ । గూర్చుండిరపుడూ । ప్రతిమెలవాలె గురు
తులేనపుడూ ॥౧॥

౧౩౬ కం॥ నేనితరులయననేరని । వానిని మేమనెరుబయలు నేనితరులనీ ।
నేనునుచుంటినిచెప్పరు । లేనిదెనేననుచునుంటె । లేను నేననుకో । యీబయలందు
లేనునేననుకో । నేనులేననుకొంటి లేనెలేవిగయెపుడు । తానుండునంటీరి దాన్నిదెలుసుట
మెట్లు । నేను లేకుంటైనమీదట పూనియుంచినబట్టబయలును । నేనెరుగగద తీరెనా
యీ । మేనుమెరుకలు లేనిదాంట్లో । లేనునేననుకో । యీ బయలందు లేనునేననుకో॥

౧౩౭ కం॥ యీమార్గమునకుసాటిగి । యేమార్గముగానరాదు యెల్లప్పుడుయిం ।
కేమార్గమునకుబోయిన । యీమార్గముసాటిలేదు ॥ యిదెనమ్మకొమ్మీ । భయభ్రాంతిసీ కెగ
లేదులెమ్మీ । యీమార్గములనన్ని । నరసిజూచియునేడు యీమార్గమేలెస్స । వినజెప్పవల
సేను । యేమహిమలులేనివాక్యము । లేమొచటనేనంటినొయవి । నేమరకజపియించు
మూటిని । కాముతార్థంబొసగునెప్పుడు । యిదెనమ్మకొమ్మీ । భయభ్రాంతిసీకెగలేదు
లెమ్మీ ॥౩॥

౧౩౮ కం॥ ధరరామసాగరంబను । పురములో శ్రీవిశ్వకర్మ భూషణనుతులౌ ।
వరలక్ష్మణార్యజనకుడు । తరుణీరామానుజమ్మ । తనయుడాడసుమ్మీ । వీరాచార్యులనిపెల
సెసుమ్మీ । వరుసతోడుత లక్ష్మీనరుసమ్మప్రియుడాను । స్థిరమైనబోధమాగురునిసత్రాల
పల్లె । నెరగినంతనుదెలిపితినినీ పెరుగవలసినపద్ధతగుదీ । స్మరయు మా పొన్నాల
రాజయ్యార్యు పీఠంబునకుముద్దు । తనయుడాడసుమ్మీ । వీరాచార్యులని పెలసెసుమ్మీ॥

౧౩౯ కం॥ దేశికుడుశిష్యునకునుప । దేశంబొసరించిబోధజేసినవెనుకన్ । ఆశీ
ర్వచనముపటుమని । దాసుడుగానిలచియున్న । తనశిష్యవరునీ । దగ్గరదీసి తలమీద
చెయినీ । వేసిముద్దిడియుషబ్బాసువంచనిదువ్వి । యీ సుగుణమునువిడువ కోసుగుణ
మతి నాపై । ధ్యానమరువగబోకుశాశ్వత దయయునీపైనుంచువాడను । లేసిపొమ్మిగ
యింటికనిగురు లేసిదీవెనలిచ్చెయపుడు । తన శిష్యవరునీ । దగ్గరదీసి తలమీదచెయినీ॥

ఇతి నిజానంద పోలోజు వీరయాచార్య విరచిత
ద్వయాత్మ దోషరహిత పరమతత్వే
గ్రంథపూర్తిన్నామ పంచ దశాధ్యాయః

---

౧౬ గ్రంథ సమాప్తి ౧

౧౪౦ కం॥ పరిపూర్ణముకాలేనిదె । గురుశిష్యులుగయ్యెడి యొక గూఢార్థంబుల్ । మదిగెరగినంతలోపల । మరియెక్కడలేకపోయిరి । మరివినరయ్యా నటులాంటియా మరుగెరుగరయ్యా । గురుడుదెలిసినదేమొ । నెరిగెనేమదిశిష్యు । డెరుగబోయినయెరుకె । మరిగానరాదాయె । యెరుగునదియేమాయెనోకద । యెరుకిపూర్ణమైనపిదట । యెరుకమరుపులులేనిబయలె । నెప్పటికి యెడతెగకనుంతె । మరివినరయ్యా । నరులారయా మరుగెరుగరయ్యా ।౧॥

ఇతి నిజానంద పోలోజు వీరయాచార్య విరచిత
ద్వయాత్మ దోషరహిత పరతత్త్వే
గ్రంథసమాప్తిర్నామ షోడశోధ్యాయః

కందార్థములు సంపూర్ణము
శ్రీ నిజగురు చరణారవిందార్పణమస్తు

శ్రీ దయానందాయ నమః

ద్వయదోషరహిత

(అచలతత్త్వకంద పద్యములు)

౧ కం॥ శ్రీమద్గురు చరణంబులు । నామదిలోనిలిపివంద నములర్పించి । యామించునచలబోధను । క్షేమంబునుగలుగజేయు జెప్పెదవినుడీ॥

౨ కం॥ యీకందంబులసాంతము ; సాకల్యంబుగనుమీరు చదివివినుకినే । నీకలలోరచియించితి] నాకలనెమీకలనుచు నందరుదెలియన్॥

౩ కం॥ ముందుగపండితసభకును । వందనమొనరింతునాదు వాక్కులగనిమీ । రందరుకుతనయునిపలు । కందులొనొకపలుకు సమము గాజూడవలెన్॥

౪ కం॥ యెవరోయివివినువారలు । నవరింతురుతప్పులుంటె సాధువులైనన్ । యిపి గొప్పజేతురెట్లన । శివుడుకళానిధినిచక్కజేసినరీతిన్॥

౫ కం॥ మామాటవినరదేమొ । మీమానసమునకెయెరుక మేమదిగనమే । మీ మాటలై తెవింటిమి । మామాటేమాకుజూడమాయగదయ్యా॥

౬ కం॥ మనమందరమునులేకనె । మనమైతిమిదేమిమాయ మర్మంబరయన్ । మనలమనమెరిగిపోయితె । మనమాటలుదీరు యిగను మానభులారా॥

౮ కం॥ నేజెప్పుపద్యములనె । తాజదువకమనసువిరువ ధన్యతయగునే । మేజోలిమాకులేదిగ । మాజోలేమాకుజూడ మాయగదయ్యా॥

౯ కం॥ సింధువుచెలరేగునుగద । చందురుడుదయంబునైన చెరువులకుంటల్। యెందుకుచెలరేగునుయివి । మందులకిగ మెప్పుగాక మాన్యులమెప్పా॥

౯ కం॥ యిదువరకే గ్రంథంబులు । సవమలముగజెప్పిఋషులు చాటించిరయా । అదిదెలసెవ్రాసినాడను । యిదినాసహధర్మమనుచు నెరుగుడిపెద్దల్॥

౧౦ కం॥ శివరామదీక్షితులెతా । నివివిసుమనియచలబోధ నెగజల్లెనయా । యివి రత్నములయటంచును । భువిలోనెపరెరిగిపొయిరి పుణ్యాత్ములయా॥

౧౧ కం॥ గొప్పగుపక్షులసాటిగ । మెప్పుడుసరిరావుకాదువ యాపక్షులుగా । వప్పగిదికృష్ణదేశిక । జెప్పినయుక్తులకుసాటి జెప్పుటతరమే॥

౧౨ కం॥ సాధనసంపత్తియుగల । యాధరమానవుడుమోక్ష మెరుగకలేకన్ । బోధించుమనుచునొకగురు । పాదంబులకుమీదవ్రాలి ప్రస్తుతిజేసెన్॥

౧౩ కం॥ మీసేవకాశ్రయించియు దాసునిగావస్తినన్ను దయజూడుడిమీ । దాసానదాసులకునే । దాసుడననిన్నాళ్లదశముల దండమొనర్చెన్॥

౧౪ కం॥ కరుణామృతుడగుయాగురు । చరణంబులమీదవ్రాలు శిష్యునిలేపి । చనుదెంచుచేలనిచటికి । యనుమానములేక తెలుపు మనియడుగునవెన్॥

౧౫ కం॥ నేనెట్లుజన్మమైతిని । నేనెక్కడబోదుముందు నేనెవ్వడనో । నానిజము నేనెరుంగక । యోనిజగురువర్య తెలియవచ్చితి సుమ్మీ॥

౧౬ జం॥ జననమరణంబులేనిది । ఘనమగునిజబోధనేదొ కరుణాకరనే । వినవలయునసుచువచ్చిన । ననుదగ్గరదీసిబ్రోవు నాత్మజుడనుచున్॥

౧౭ కం॥ అనియిట్లుశిష్యుడప్పుడు । తనమొరనొకకొంతసేపు దగవినుపింపన్ । తనకరుణగలిగిబోధను । వినుమాయనిజెప్పదొడగె వేడుకబుట్టన్॥

౧౮ కం॥ వున్నదివొక్కటిలేకను । నున్నదినొకటగును రెంటి నూహింపదగున్ । వున్నదివున్నట్లుండును । విన్నవనొకలేనిదాన్నె విడువగవలయున్॥

౧౯ కం॥ పుట్టనిచావనిదొక్కటి । పుట్టించియుచంపుపుట్టి పోవునొకటియున్ । మొట్టమొదలచలమునుగని । పుట్టించియు చంపుదాన్ని పోగొట్టుమురా॥

౨౦ కం॥ తనకన్యమేమిలేకను । ననిశమునొకరీతినుండు నదిపరిపూర్ణం । బనుదానిలోననీవె । మునుయెన్నడులేనిమెరుక ముంచముపోసీ॥

౨౧ కం॥ తనలోపలున్నదెరుకను । తనుగుర్తించదుగదేమి తహజంబొసుమీ । తనకెరుకలేదుగనుకను । । తననుతనేదెలియరాని దగుసుకుమారా॥

౨౨ కం॥ నేనన్న వేడనుండక | నేనీపనరానిబయలు నిండున్నదిగా | నేనన్న వానిలోపల | లేనివిచిత్రములుజగము నిమిడున్నదిరా॥

౨౩ కం॥ పదులొదవలితదులనేనని | నరసించెటిమెరుకరీతి ననదీయచలం | పదులొదలితదులనేనని | మెరుగుటమంచుటలు సహజ మెరుకకుసుమ్మీ॥

౨౪ కం॥ యిచ్చటనచ్చటయనకను | యెచ్చటనైనున్నవదుగొ యీపరిపూర్ణం | బొచ్చటనచ్చటలేనిది | యిచ్చతొనీ వెరగియుంటె యిచ్చనెచనురా॥

౨౫ కం॥ యేనాడులేనియెరుక | నేనస్థిరమనుచుబయలు నెప్పటిదనుచున్ | తానెరిగినంతలోపల | భానునితిమిరంబుగన్న పగిదిగవృత్తా॥

౨౬ కం॥ తప్పులుగలయీయెరుకను | యెప్పుడులేదనుచు అచల మెరిగినయపుడే | చప్పుడుబంవాయెనుమా | యప్పానిపు నేనులేను | యచలమునందున్॥

౨౭ కం॥ యెంతకష్టములనుదొందక | నీకలనీమేనునిన్ను నేకముజేసీ | పాల్కిట ముగగురుకృపచే | నీకలమేల్కొంటివేని గేమున్నదిరా॥

౨౮ కం॥ యీబట్టబయలులోపల | నేబుట్టుటబద్ధమనియు నీకీలెరుకై | తేబుట్ట బోవటంచును | కొబట్టీయు దెలుపుచుంటి గనరాతనయా॥

౨౯ కం॥ వినుమీయచలము యెరుకను | వినుపించితిరెంటి నీవు వినితెలిసితివా | వినికనగలేనిదచలము | గనినానను మెరుక నిల్వగలదే చూడన్॥

౩౦ కం॥ యెక్కువముచ్చటైందుకు | నిక్కముగనుబయలెరంగి నేనీపనిమే | వొక్కటివిడచినచాలును | యిక్కడితొజన్మ మళ్లి యెత్తవు పోరా॥

౩౧ కం॥ తెలివేసుమిజ్ఞానంబన | తెలివేసుమియెరుకయనుచు దెలసినతెలివిన్ | నిలువనివకుయచలంబున | కలకాలములేనిదాని కాంక్ష మమేలా॥

౩౨ కం॥ నాకండ్లుముక్కునాచెవి | నాకాళ్లవయంగములు నాయనునట్లే | యీ కారణకార్యంబులు | లోకులులోకములు యెరుక లోపలవెలయున్॥

౩౩ కం॥ నీతోటిజన్మమాయను | నీతోచేపోవుసుమ్మీ యీ జగమెరుకల్ | నీతీరు గాకయింకొక | చేతీరనరాదుచూచి నీవేసుమిరా॥

౩౪ కం॥ నీమూలమెదకిచూచున | యేమాత్రముగానరాదు యీ బయలందున్ | నీమేలుకస్వప్నంబులు | తామైతమెవచ్చిపోవు తనమూలమునన్॥

౩౫ కం॥ పుట్టనిచావనిదానిలో | పుట్టినదటలేనియెరుక పుట్టుటమెట్లో | పుట్టిగ వంధ్యకుసూనులు | పుట్టినరమచున్నయట్లె పుట్టెనుసుమ్మీ॥

౩౬ కం॥ పుట్టించెబ్రహ్మయనినను | గట్టిగయాబ్రహ్మమెరుక గాయనవచ్చుద్ | చెట్టయితెవిత్తయందున | బుట్టునువిత్తైచెట్ల బుట్టునుగదరా॥

౩౭ కం॥ ఎండమావులజలంబులు । నిండుగవాహంబుదీర్ప నిజమాయనయా । కొండఖండములుగల యేరు । కుండినదేయనుచుబలుక నొప్పునుపుత్రా॥

౩౮ కం॥ నీకలలోనపదెంచిన । లోకంబులమేలుకొందు నుంచినపైతే । నీకలిమి జగములట్లనె । ప్రాకటముగనున్నవనుచు భ్రమపడవచ్చు౯॥

౩౯ కం॥ నీతాతలునెటుబోయిరొ । యాతాతలకలిమిజాడ యగుపడెనేని । యా తనువెరుకజగంబులు । ప్రాకటముగనున్నవనుచు భ్రమపడవచ్చు౯॥

౪౦ కం॥ తరువాతలజనియించెటి ; మరినీకొడుకేడగలడొ మనకగుపడెనా । అర మరలేకనుయెరుకను । స్థిరముగనేనున్నదనుచు జెప్పగవలయున్॥

౪౧ కం॥ తనువెరుకయెరుకవేరని । యనిపలికిరిగానియట్లు యనవిగవెప్పుడున్ । తనువెరుకలురెండొక్కటె । తనుమేమనబోదుయెరుక తాలేకున్నన్॥

౪౨ కం॥ తనువుజడంబనియాత్మను । వినుతించిరిబ్రహ్మమనుచు నిడిదబ్బర యహొ । తనువావాపముదప్పిన । తనునేననియెరుకమాట దలపవెవరురా॥

౪౩ కం॥ మనమేయాతనువులునై । మనమేమాట్లాడిమనల మనమేయెరగి । మనమేగెలివారమెకద । మనమేబ్రహ్మంబయంచు మరినమ్ముదురే॥

౪౪ కం॥ అప్పుచ్చికొండయంటెను । అప్పులుభక్ష్యములుగలవె । అటువలెయెరు కన్ । గొప్పైనబ్రహ్మమంటెను । యెప్పటికొకరీతినుండ కెందుకుచనురా॥

౪౫ కం॥ రతనయ్యయనుచుబిలచిన । రతనంబులువానినుండి రాలుడుగదరా । యతనంబులెన్నిజేసిన । పతనంబౌలేనియెరుక । భ్రాంతులెయివిరా॥

౪౬ కం॥ ముద్దుకుపెట్టినపేర్లను । ముద్దుకుసరిపోవుగాని ముందరబడునే । వద్దికతొనేతిబీరల । వద్దనునెయ్యున్నదౌర వలదాభ్రమలన్॥

౪౭ కం॥ కన్నులమధ్యనవెలుగుచు । నున్నదిపరమాత్మయనుచు నూహించిరిగా । యెన్నడులేనిదెయదినిపు । నిన్నేయని తలచివిడువు నీపైభ్రాంతిన్॥

౪౮ కం॥ మహావాక్యంబులునాలుగు । నహమేబ్రహ్మనుచుబలికె నదినమ్మకుమీ । అహమేబ్రహ్మంబైతెను । అహమెప్పటి కుండవలయు నచలముతీరున్॥

౪౯ కం॥ నేతిమహావాక్యములతో । నీతనువెరుకలనుయెందు నిలువనివకుమీ । యేతత్త్వమంతటనుగల । దాతత్త్వమెనిత్యమనుచు యనవలెకూనా॥

౫౦ కం॥ యీతనువుతోటియీనహ । మేతెంచునుమరలచనును యీతనువులొనే । మాతీరుబ్రహ్మమైతెను । యీతనువుతొవచ్చిపోవు టెందుకుగలుగున్॥

౫౧ కం॥ యెరుకపరిపూర్ణమైతెను । నెరగించుమిజననమరణ మెందుకుగలుగున్ । పరిపూర్ణమెపుడుబుట్టదు । మరియెన్నడు చావబోదు మాగుణశాలీ॥

౪౨ కం॥ ప్రాణంబులువిగబట్టియు । మానవులువిపత్తులొందు మార్గముకీతిన్ । గానంబడదీబోధను । హానినకష్టములు దొలగి పోవుసుసీలా॥

౪౩ కం॥ యిత్తడికనకంబెట్లగు । సత్తునురజితంబుయగునె జడమగుదేహం । బెత్తెరగునపావనమగు । చిత్తరువులవస్త్రమెట్లు చేతికివచ్చున్॥

౪౪ కం॥ పావనమయ్యెదననుకొని 1 భూవలయమునందు కొన్ని పుణ్యనిధుల కున్ 1 బోవుటచేయేమాయెను । యీపుత్ర శరీరభ్రాంతు లెందుకునీకున్॥

౪౫ కం॥ లోపలమలమూత్రంబులు । ఆపైమాంసంబురక్తమస్థులుచర్మం । బీపాడుదేహమందున । జూచెదవాయెరుకరూపుజూచివిడువురా॥

౪౬ కం॥ లేనిదిలేదనిచూడక । నేనిజమనియాగయోగనీమమునిష్టల్ । తానెన్ని జేయుచున్నను । మేనెరుకలునిలువకేగుమిదిసత్యమురా॥

౪౭ కం॥ దేవతలనుచునురాళ్ళను 1 భావించియుపూజజేయ భ్రమవిడగలదే । ఛీవెర్రిభ్రాంతియదిగన 1 వావుత్తడిచిరుతలాట వసుధలొసుమ్మీ॥

౪౮ కం॥ దేవతలటమనుజులపై 1 ఆవాహనమయ్యిపూపిఆడించునటా 1 యేపెర్రితనమొపైత్యమొ 1 భావజ్ఞులునగరెనరులపాటులజూచీ॥

౪౯ కం॥ దేవుడుపుట్టడుచావడు । దేవుడుమాట్లాడబోడుతీవ్రముపడదా । దేవుడుసర్వమునిండెను । దేవునికేకర్మలేదు దెలియరతంత్రీ॥

౫౦ కం॥ కష్టముఫలితంబంటిరి । కష్టముమాకేమిలేదుగద దున్నకనే । స్పష్టముగవిత్తులలికితె । కష్టముచెయ్యనిదెపండె కలతేమియురా॥

౫౧ కం॥ మాటలపందిరివేసిన 1 పేటికిమాకింకచింత యిదిచల్లగనే । తూటైన లేకనున్నది । కోటిలొనొకరెరిగెవారి గూడార్థంబున్॥

౫౨ కం॥ యెరుకేయెరుకకుకొమరులు 1 యెరుకేయెరుకకును మాతృ వెరుగదె పితృ 1 యెరుకేయెరుకకుబంధువు 1 యెరుకేతను బంపముంప యెరుకేసుమ్మీ॥

౫౩ కం॥ జనియించెనెవడొమేనును । గనినేననిభ్రమసెనెవడొ గానగరాదొ । చనిపాయెనెవడొతెలియదు 1 వినుమా యిది యింద్రజాల మేయనవచ్చున్॥

౫౪ కం॥ నిప్పుకుచెదలెక్కినగతి । యెప్పుడులేనట్టియెరుకయీబయలందున్ । యెప్పుడులేనిదెకనుపడె 1 అప్పుఆకాశపుష్పమగుపడినట్లౌ॥

౫౫ కం॥ హూమగుండంబులోపల । తామెరలునుబూసెనంటె చగనమ్ముదురే । యేమేనుగానియచలము 1 కీమేనులుబుట్టునంటె నిదిదబ్బరయా।

౫౬ కం॥ యిదిజూడపాచితీగెకు 1 మొదలెక్కడదొరకనట్లు మోదంబలరన్ । తుదమొదలులేనిబయలులో 1 యిదిలేకనెతోచుచున్న దెరుగుసుసీలా॥

౭౭ కం॥ పాపమననేదబద్ధమె । పాపంబనిపెద్దలనిరి పాపపుమాటల్ । నేపట్ల నైనపలికిగ । పాపమెలేందున్నదంటె పాపముసుమ్మీ॥

౭౮ కం॥ సత్యందెజయముజయమను । సత్యంబులకెంతొ కీర్తి సమకూడెగదా। సత్యంబెబట్టజయులగు సత్యముగావెప్పుడు నీవ సత్యమువిదరా॥

౭౯ కం॥ హరిగన్నకరివిషంబున । పరిపూర్ణముగన్ననేమదృష్టంబనుమా । గురుతెరిగినంతలోపల । మరివానిబలంబులువిగిసుమాయమగునన్॥

౮౦ కం॥ కనుపడుచున్నదిదేదకని । యనుమానముపడితివేమొ నానావిధ ముల్ । గనుపడుగదస్వప్నంబున మునుకొన్నదిలేని చిత్రములశంకింపకుమీ॥

౮౧ కం॥ అన్నమునారాంగాబున । పన్నగపుదిరంబునల్లఫలములబత్తుల్ । తిన్నగఘాతములైదుతొ । క్రన్ననబ్రహ్మాండమునకు గననాయెనుమీ।

౮౨ కం॥ ఏమేలాగుగృహమునకుమా । లాలునువాసాలుమోటి బరుగులుగో డల్ । నాలాయమునగనుయిల్లా । పేలాగోనుండెతినువ్వలేవకరారా॥

౮౩ కం॥ వికటేయితాగపమహిమహా । ముకుళాఖలువర్ణింపనుముల విస్తా రం । ప్రకటితముగఫలములతో । వికసించునుమెటులయిల్లై పిల్లనురా

౮౪ కం॥ కోతికిశృంగముకొచ్చుట । నేటితొఅచలమంచు నెక్కడదేరా । యూతనువెరుకలువచ్చుట । రాతిలోనిపుడున్నఫంగి రాసికలిమినన్॥

౮౫ కం। వోనాముద్దులసూనా । యీనిన్నంకైనబయలునెప్పటివనుచున్ । యీనిశ్చయంబెరంగిన । లేనెరుకవులేనెలేపనేటికిచింతా॥

౮౬ కం॥ నొకచోటనుండుగదయిం । కొకచోటనులేకపొంగినూహింపునుపే । రొకచోటలేకపోవును । సకలమునకుకర్తనెచంపనుముంపన్॥

౮౭ కం॥ తనలోపలనేవచ్చియు । తనలోపలనమయుచుండుతననామేనుల్ తనువేలువేసుగైనను । తనువొక్కడెగనుకతననెరిష్టకదియిరా॥

౮౮ కం॥ తొమ్మిదిద్వారంబులుగల । బొమ్మకువారెంటిలోను పొందౌతింటన్। నమ్మతముగయెరుకస్థా । నమ్ముమగనికిరాతీరు నదిది స్థైరా॥

౮౯ కం॥ యీయుపమెరుగనివారలు । యీయొటుకమఖండజ్యోతి నిదిదెలిసి తెనే । పాయెనుజన్మములందురు । కాయముయున్నంతవరకు గనుడుదుష్టాత్మా॥

౯౦ కం॥ కనకపుమణిభూషణములు । తనెవ్వనకునలంకరింపతనువేమైనా । కనకంబుతీరుమారునె । క్షణభంగురమేనుకేల జెచ్చెరగుర్తున్॥

౯౧ కం॥ లేనిదియనిరీబయలును । లేనిడియీబయలుగాదు లేనిదెయెరుకా । నేన ననిబయలులోపల । లేనిదెనిమిషంబుదోచి నేననిపోవున్॥

౮౨ కం॥ మలుకనియీబోధెఱుగక । కలకాలమునరులకెంత కష్టముగలిగెన్ పలుమారుతినుచున్నను । పులిపిల్లని మాట్కిజనుల బుద్ధులుజూడన్॥

౮౩ కం॥ తెలియనివారికిబోధను । దెలుపుటదుస్తరము గొప్ప తెలివిగలిగినన్। పలుగిరులనెత్తినప్పుడు । బలుకష్టముగునెనికొను పావనచరితా॥

౮౪ కం॥ సులభంబుసూక్ష్మగాహికి । నలసదయింతైనలేక నతుకునుబోధా। తలమీదపుష్పమనుచే । తులతోడసువాల్చినట్లు లోంచరగగనున్॥

౮౫ కం॥ అందరితనపతుజూచును । మందుడుయీబోధదెలియు మాన్యులనైనన్। అందరునాపతుగనిమది । యందునచల పోయిజారు లట్లనెవినుమీ॥

౮౬ కం॥ పసులనను మెచ్చకెనని । మరిమరిడంబములుజూపె మనుజునిభక్తి। నరయుగకోతికికొచ్చెర । తరమౌనెపగలగొట్టి తాభుజియింపన్॥

౮౭ కం॥ బూటకవేషపువారల , మాటలుగనిభ్రాంతిపడెరు మరియీజనముల్। దీటైనబోధెరుంగట । పాటకుభ్రమియుంచి చిక్కుబడుసర్పముగన్॥

౮౮ కం॥ నానీయుంవనగలిగే । నానాగమమంత్రశాస్త్ర నటనలుమాయల్।నానీతో చేచనుగద । లేనివిచిత్రింబువిశ్వమేపైనసుమీ॥

౮౯ కం॥ తినగప్పినందుకలలో । జనియించిరిసతిసుతాది జననీజనకుల్। ఘనమంత్రులురారాజులు । తనమేల్కొలేకపోయిరి తనకలిమిగనన్॥

౯౦ కం॥ యీపుత్రబట్టబయలును । నీవిప్పుడువుండజూచి నీనామెరుకన్। యేపేళ్ళలేదటంచును । నీవేనిన్నెరిగిపో యిగేమొ అపలన్॥

౯౧ కం॥ మూలంబలేనిశకీరం । పేలాగడుచెంచెచూడు మీబయలందున్। మూలములేకచెపాయను । ఆలోచనయేలలేనివనురామెరుకన్॥

౯౨ కం॥ తనతల్లిజచ్చికలలో । గనుపించియుతననుబట్టె గదయన్నటులే। మనులేనియెరుకవయ్యము । నినుబట్టెనుగురుడు మంత మేసినచనురా॥

౯౩ కం॥ తనుపుకుబిందువెమూలము । ననువగుబిందువుకు మూల మగుతను వెపుడున్। తనబిందువులకుమూలము । వినుపింపగజేయుటకును విధివదువశమే॥

౯౪ కం॥ చిక్కులమెరుకనెరుంగుట । మక్కువనీకేలవలదు । మాగుణశాలీ। చక్కనియీబోధాగ్నిచె । చిక్కులమెరుకను దహింప జేయుమిపుత్రా॥

౯౫ కం॥ పటుమనినీపీబోధను । చిటుకునజెప్పంగవలదు చంచలమతికిన్। అటుకులగొట్టకరుచికర । మెటులుండునుతరచిచెప్పు మెవ్వరికైనన్॥

౯౬ కం॥ తనయానీమదినేగని । యనుమానములేనిబోధ నతికిస్తిసుమీ। గను నాలొక్కమదీనిలో । అనుమాత్రముశంకలేని దగురాతంత్రీ॥

౯౭ కం॥ ఆసాంతమయీబోధను | దాసుడుగానిలచియున్న తనశిష్యునకున్ | జేసినతర్కాతమయా | దేశికునకుమ్రొక్కి మదినుతింపగదొణగెన్॥

౯౮ కం॥ మెఱుపోచకఝులుపెళ్లియు | యిటకొచ్చితిమత్ఫలమున మీకృపగలిగ | స్ఫటికసంకీబోధిజేరితె | కుటిలంబిపుడేగినాదు కోరికదీరెన్॥

౯౯ కం॥ దొరికెనుమీచరణంబులు | మరకతమణిపద్మరాగమౌక్తికములుగా | ధరయిుంతుశిరమునందున | పరమామృతమైనముక్తి పదవీవనుచున్॥

౧౦౦ కం॥ మీనోటమొదటవెళ్ళిన | దేనిశ్చయమామెకొసకు యీతనువెరుకల్ | లేనివెయనిమొదటంటిరి | లేనేలేనైతినాదు లేమిడిగనినన్॥

౧౦౧ కం॥ మెన్నిదినంబులుగడచెనొ | తిన్నగయీమాయయనెటి తెరగలిగుంచీ | తన్నెరుగనివిపక్షాయను | నిన్నెనెతెరదీస్తిరిపుడు నిజగురుమూర్తి॥

౧౦౨ కం॥ నాకలలొలేకతోచిన | లోకములోకులనుజూచిలోలతజెందన్ | మీకరుణగలిగిమెల్కొన | నాకలకలిమేడలేకనడగెనుతండ్రీ॥

౧౦౩ కం॥ అయూసమెంతమీకిపు | డామెనొనామూఢమతికి యతుకుటబోధన్ | జేయుటకైశ్రమపడితిరి | నాయపరాధముక్షమింపు నాత్మజుడనుచున్॥

౧౦౪ కం॥ నీవేతల్లివిదండ్రివి | నీవెనాతోడునీడ నిజముగసఖుడౌ | నీవేదైవముబంధును | నీవేనాపిల్లభుడవునిజగురువర్యా॥

౧౦౫ కం॥ యెదుటఘటముంచిచూపిన | విధముగయీబయలుజూపి వివిధభ్రమలచే | ముదమొందుచున్నయెపుకను వదలిస్తిరినిమిషమందు వోగురువర్యా॥

౧౦౬ కం॥ నాకంటెమొదలుదోచిన | లోకంబులులోకులనుచు లోలతజెంచన్ | మీకంఠకృపనుసోకిన | నాకలిమేయిుంద్రజాల మైపాయనయా॥

౧౦౭ కం॥ గురుకులవాసముజేయక | తిరిగితిమోక్షంబుకొరకు దిగ్దేశములన్ | నరసితిగనినేనెచ్చట | నెరుగనుయీబోధ మీతో వింటినిస్వామీ॥

౧౦౮ కం॥ కటకటలేనెరుకమహా | ర్భాటమైమెటుదోచనివక భయభ్రమలందు | నటునిటునల్లాడింపగ | యిటురమ్మని యెరుకతగవు విడిపిస్తిరయా॥

౧౦౯ కం॥ పునరుక్తిలేనిబయలున | చనుదెంచితినాదుకలిమీ సమరసమెరగీ | చనుటమెగదనాసహజము | అనుమానములన్ని నేటి కరిగెనుతండ్రీ॥

౧౧౦ కం॥ కోరిమీసన్నిధానము | జేరగనాశిరముమీదచై మోపవుడున్ | యెరితినవయమిడితిరౌ | నారీతిగశతముమెరుక నణచితివయ్యా॥

౧౧౧ కం॥ పుట్టగనేలేదంటిరి | పుట్టగనేలేదు అచలబోధ వడసినన్ | గిట్టగనేపోదునుయిుగ | వట్టివిచిత్రములభ్రాంతి వదిలెగదయ్యా॥

౧౧౩ కం॥ యేనోమునోచినాడనొ । నేనెరుగుటకయ్యెవస్తి కీర్తనములన్ ।
మానవుఁనిగమిముజూచిన । వానికినరకంబుగాదె వసుమతిలోనన్॥

౧౧౪ కం॥ మీకై మీరుదెంచియు । నాకేర్పరచితిరిబోధనానాటున్ ॥ మీకే
మీనౌసగుదిప్పుడు । నాకేదిగదోచదామెనజనుచరితా॥

౧౧౫ కం॥ మీరొనరించుసుకృతిపుస । కారమునకుప్రతియొనర్ప గానగరాదే
ధారుణిసంపదనిడినను । తీరదుగడిమీరిఋణంబు దేశికవర్యా॥

౧౧౬ కం॥ యెన్నిపుపాదులజూచిన । తిన్నగగురుఋణమిదీర్ప దెలియగరాకన్।
నన్నేగురుదక్షిణముగ । పన్నుగమీకర్పణౌదు పావనచరితా॥

౧౧౭ కం॥ అనియిట్లుధారబోసిన । వెనుకనునూరకనునిలచెవిగ్రహముపగిదిన్।
తనహస్తములలమిదను । మనిచియుధరిణాయటంచు నుడివెనుగురుడున్॥

౧౧౮ కం॥ అప్పెనునీకిబోధయు । షట్పానురభువిలోనీతోసరిరావేవరున్ । దెట్పు
రకైననువొప్పితి । వప్పునీమదియధిష్ట మరసితిపుత్రా॥

౧౧౯ కం॥ ననుదిట్టికొన్నెగురుడని । మనమునదలవోయబోకు మాగుణశాలీ ।
మనుసరయగోరిబహువిధ । నినుబాధలదెట్టయుంటి నీవెరుగుటకై ॥

౧౨౦ కం॥ తెలియనివానిగనీవును । యిలలోవర్తింపుచుండుమీకష్టసుఖం । బులు
కలనుదోచునటునెలె । దలపుమకాలంబుగడుపవగునొకరీతిన్॥

౧౨౧ కం॥ కొట్టకుమీనిరుపేదల । దిట్టకుమీసాధువులనుతీక్షణజేసీ । ముట్టకుమీ
పరధనమును । బట్టకుమీపరులమాట బట్టినచేటౌ॥

౧౨౨ కం॥ పెద్దలపొందగన్ననుమని । కద్దియువందనముజేసకడువేడుకయే ।
సుద్దులనడిగితెలుసుకొన । ముద్దుసుమాన్యులకుభక్తి ముక్తులుదెలియున్॥

౧౨౩ కం॥ సత్యంబుదప్పబోకుమ । సత్యంబగుమెదకటొచెరిదెట్టకుమా ।
అత్యంతభక్తిగురునికి । నిత్యుడవై జేసినిమయీబోధేపుడున్॥

౧౨౪ కం॥ కోరకుమీయేవాంఛల । జారకుమీబోధలభితభాషణలందున్ । మీర
కుమీగురువాజ్ఞయె । మారకుమీసుజనచెలిమి మాగుణశాలీ॥

౧౨౫ కం॥ అందరిపలెవనులన్నియు । తొందరపడకుండజేసితుదదాగుసుమీ
కొందరుమెచ్చగలేదని । గుందుటమనమెంతత్రిధివ కులవశమానే॥

౧౨౬ కం॥ యించుకమైననుసంశయ । ముంచకుమీమానసములొ నుపమీబో
ధన్ మించినదుండునొయనుచువ । హించకుమిగవేరెలేదు నీతోడుసుమీ॥

౧౨౭ కం॥ గురువిందజేయుచుండిన । తెరగుననిలచుండివినిన దేశికువలనన్।
గురుబోధదెలసిదూరిన । నరునకునరకంబువాని నరయకుసూనా॥

౧౨౭ కం॥ పరకాంతమాతృభావము । పరద్రవ్యముతృణముగానుభావింపుసుమీ। పరనిందచెవులవిన్నను । మరిదూషణజేయబోకు మాబుద్ధితమా॥

౧౨౮ కం॥ తల్లివతుగురునిభార్యను । యెల్లప్పుడుమ్రొక్కివేడు నిదిదర్మంబౌ। మళ్లిజన్మింపజేసెటి । చిల్లరబోధలనుచూర్ణుజెక్కివినుమిరా॥

౧౨౯ కం॥ కానున్నపనులుగానిగ । రానున్నవివచ్చిపోని రాసుకుమారా । పేనెదుకలస్వప్నంబున । లేనివెగనిపించిపోవు నేటికిచింతా॥

౧౩౦ కం॥ యేవస్తురూపకంబున । నీవై బ్రిహ్మాండమయ్యి నేననబడెనొ । యావస్తువెగుర్తనబడు । నీవెన్నడుజూడలేదు నీభ్రిమరూపుఙ॥

౧౩౧ కం॥ వద్దుసుమియేబోధలు । రద్దుసుమీదీనిసాటి రావెన్నటికిఙ । శ్రద్ధసుమీయెప్పటికి । బుద్ధిసుమిట్లుంచిమరువబోకు సుశీలా॥

౧౩౨ కం॥ దాచకదెల్పితిబోధను । యోచనజేసుటయులేదు నోసుకుమారా । ఆశీర్వచనములిదెగొను । మాచైతలమీదనునిచె మద్గురుడపుడున్॥

౧౩౩ కం॥ పొన్నాలరాజయార్యుల । గన్నాడనువారివలన కాంక్షలుదీరెన్ । విన్నాడబోధలెప్పగ । అన్నానీకేర్పరింప యని తెలియుసుమీ॥

౧౩౪ కం॥ శ్రీవిశ్వకర్మవంశము । లోపుద్భవమొందినాడ లోకులెరుగుసు । మ్మీవీరచార్యులనుచును । భావించిరినీవునేను భ్రమకలనెసుమీ॥

౧౩౫ కం॥ తనయామద్గృహమునకగ । జనుమాయనిలేచె గురుడు సంతోషమునన్ । ఘనభక్తిచేతగురుపద । వనజములకు సాగిమ్రొక్కె వరశిష్యుండున్॥

౧౩౬ కం॥ వున్నట్టులుండజూచియు । కన్నట్టులబలుకునట్టి ఘనులందరికిఙ । మన్నింపుడనుచువేడితి । చిన్నప్పటిసుతునిమాట చిరునగవువలెఙ॥

౧౩౭ కం॥ ఇరశాస్త్రికరిహిమకర (౧౮౯౧) మరయగను ప్రమాదినామ మార్గశిరమునన్ , మరికృష్ణదశమినాటికి । సరిపడె గ్రింధంబుపూర్తి సద్గురుకృపచే॥

౧౩౮ కం॥ యేనరుడుగురునిపాదము । మానితముగబట్టలేడొ మరివారైతె । యీనిజగ్రంధమెరుంగడు । నేనీవనరానివారె యీమరుగెరుగుఙ॥

౧౩౯ కం॥ మాటలేనట్టిబయలున । మాటలుమాట్లాడి మాట మర్మముదెలియఙ। మాటమాట్లాడరాకను । మాటనువిడిలేసిరపుడు మరిగురుశిష్యుల్॥

౧౪౦ గురుశిష్యులుగూడిరువురు । పరిపూర్ణమునుండజూచి భ్రమరూపంబున్ । నరసివిడనాడిరటయీ । మరుగేమియొ తెలియదయ్యా మరినరులారా॥

ఇతి నిజానంద పోలోజు వీరయాచార్య విరచిత ద్వయదోషరహిత

అచలతత్వ కంద పద్యములు

స మా ప్తి

* శ్రీ నిజగురు చరణారవిందార్పణమస్తు *

—•—

మే లు కొ ల్పు

౧ మేలుకొనవెనిజగురుపండనే । మిహిరుడుప్రయందొచునుండెను
శీలుడై జనులంత జాగ్రిత । జెందిరదుగొనుమీ॥ ఆత్మా మేలుకొనవే
౨ కండ్లకునుబలఘనములనెబొర । గప్పిగర్వముచేతపెద్దల
కండ్లగానకపోతివాడుగు । పండ్లభ్రమజూచీ ॥ఆత్మా॥
౩ వచ్చితివిగురుమూర్తితోనొక । ముచ్చటాడిపొమ్మెటందుకు
తుచ్ఛజనులరొప్రొద్దుబుచ్చితె । మెచ్చరెవరుసుమీ ॥ఆ॥
౪ ప్రొద్దుజరిగెనుబాలయవ్వను । వృద్ధపంబునసమీపమాయను
బద్ధమతివైపుచితివిగురు । వద్దజేరవలెన్ ॥ఆత్మా॥
౫ శుద్ధితోగురుమూర్తిపాదము । నద్దిపూజలుజేయవలెనని
బుద్ధివొడముచునున్నదిప్పుడు । శీఘ్రమగుదుసుమీ ॥ఆ॥
౬ పుట్టిచచ్చెటితను వుయెరుకల । పుట్టుకుండగముంచివేయుగ
దిట్టమౌగురుబోధగనవలె । తెలివిబొందుసుమీ ॥ఆత్మా॥
౭ నేను మేనులులేనిఅచలము । లోననేననిపలుకుచుంటివి
లేనియీయపవాదమెక్కడి । దోనెటింగవలెన ॥ఆత్మా॥
౮ వున్నదేమొలేనిదేమొ । వుండజూచెటిదనుకనేనై
యున్నదానవెజననమరణము । లున్నవగునుసుమీ ॥ఆత్మా॥
౯ యెంతజెప్పిననీకుమూలం । బింతయైననులేకవచ్చిన
గంతకంబువెగురునిచేనిజ । మంతదెలిసెనికన్ ॥ఆత్మా
౧౦ విన్నవఅనుమానఘాతము । నినుబట్టిదిప్పుచున్నది
పన్నగనుగురుకరుణనోకితె । పాంపోవుసుమీ ॥ఆత్మా॥
౧౧ తన్నెరుంగనివివిధవిద్యల । న్నిరెయోనేర్చితివిగనివక
టన్నవిలువకయడవిగాచిన । నెన్నెలాయసుమీ ॥ఆత్మా॥
౧౨ పుట్టితివిసకృతస్వబుద్ధిగ । బటితివిగురుమూర్తిచరణము
పట్టువిడవకపోతివాని । కష్టములుదొలుగున్ ॥ఆత్మా॥
౧౩ వాదభేదములేదునిరతము । ద్వాపశాక్షరితరచుమంటివ
లేదుజన్మము[illegible]గుచు । బోధదెలియుసుమీ ॥ఆత్మా॥
౧౪ షోడశా[illegible]స్వాను । చూడుగురుతైరిగేశరీరము
తోడ[illegible]భ్రాంతియా[illegible] వాడమునిగెసుమీ ॥ఆత్మా॥
౧౫ అంద[illegible]పొన్నాలవా[illegible]యాద్యచరణముపూజసలిపి
భంద[illegible]లేనిబోధమ[illegible] దొంచవలెనుసుమీ ॥ఆత్మా॥
౧౬ [illegible]లలొనెక[illegible]తెచ్చిన । కలిమివేయనివీరచారికి
దెలిపినాడటమాటిమాటికి । తెలివిబొందుసుమీ ॥ఆత్మా॥

శ్రీ శివరామదీక్షిత సాంప్రదాయక పీఠ
గ్రంథములు వలయు వారు

పొన్నాల రాజయోగి అచలగురు పీఠము

నె.॥ 2362 కంజరిగూడెం రాజయోగాశ్రమ వీధి
సికింద్రాబాదు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్.

